

POLITIŠKOS ŽINIOS.

Revolucija Maskolijoje.

Valdžia akivaizdoje veikia klamo revoliucijos gaivalų, pati nesumano ką bedaryti. Išvaikęs duma caras galiausiai padaręs; tas jo žingsnis užkėnė jam daug jo užrubežiniam kreditui ir viduriniam ramumui, bet atitaisyti tą klaidą nėra dabar laikas.

Antrą vertus kentimasi duma reikalavimais nebuvo net galimas toliau carui ir biurokratams, nenorintiems paleisti žmones iš savo nagų. Duma reikalavo žmonėms laisvės ir teisingumo; šitie reikalavimai jos buvo teisingi ir juos duma statė su visa energija. Bet ant visų duma reikalavimų valdžia pasiliko kurčią; žmonės, kad ir menkai matanti, pamatė, jog valdžia ne jų gerovę rūpi, jog duma statyti reikalavimai yra tikrai teisingi — ir jie parėmė duma. Tegul duma reikalavimus valdžia ir toliau galėjo sau leisti pro ausis, dar ji nesibijojo tiek daug, bet apsiskaitė, kad ištekmės duma išleis giliai šaknis tarp žmonių, sunku bus prieš ją atstovėti; juk ne laikas bus ją taisyti, kad už ją visi stot ir visi kareiviai ir visi gyventojai. Todėl, kad ir kaip nenorint, duma reikėjo išvaikyti, kol dar ji yra silpna, kol neturi didelės įtakos pas žmones.

Žingsnis tas buvo klaidingas; bet žmogus syki ant blogo kelio užėjęs vieną blogą bando kitą dar didesniu blogu taisyti ir taip jis taiso, kol nugarmi prapultin.

Stolypinas svajojo apie suvaldymą žmonių išrenkant ministerijos kabineto narius kaip kuriuos duma atstovus, turinčius įtaką pas žmones; padėjo jis ant gana daug laiko, darė nusiileidimus, žadėjo tuojau daryti žymias reformas, be kurių, žinoma, šnekos negalėjo būti apie gavimą tų ypatų savo kabinetui. Ant galo, kalbinamos ypatos pristojos ant jo siulomų išlygų ir jis nuėjo gauti nuo caro užtvirtinimą, bet caras jo užnamymą atmetė. Jis pasakė, kad geriausiai suvaldysias nenuoramas apšaukdamas diktatūra.

Ziaurumais caras visada gynė savo sostą; kankino žmones kalėjimuose, šaudė juos buriais, naudojosi šlykščiausiais darbais juodosios šimtinės, ir bet jo sostas kasdien yra arčiau sugriuvimo. Ar reikia žiauresnio pasielgimo už tą, kuris yra su kareiviais ir jurininkais? Vienok atsitikimai šios sanvairės rodo, kad tas visai nėra vaistu nuraudymui neramumų. Sveaborgo tvirtumoje kareiviai patyrė, kad jų draugas miręs nuo sumušimo oficerio, susibūrė ir pakėlė maištą; jie apėmė tvirtumą išnovydami daugelį oficerių; ištikimiejiems kareiviams tik per didelį vargą pasisekė tvirtumą iš jų išveržti atgal. Toks pat maištas kilo Kronstadte ir Revelyje. Maištininkų šaudymai iš patrankų Kronstadte išgąsdino net patį carą Peterhofe ir jis prisidengdamas nesveikumu nuo drėgnumo pasi-

skubino persikelti į Carskoje Selo, 15 mylių toliau nuo kranto marių. Rodo šitie pasikėsinimai marininkų yra bent tuo tarpu apramdyti ir dabar eina darbas atsiegti; 3000 jurininkų tik Sveaborge ir 2000 Kronstadte yra patekę į baltus dantis kariško teismo, kuris net farsa nagrinėjimo neužsiima, bet tiesiog skirsto į burius tuos nelaiminguosius po 25 ir varo ant sušaudymo, kaip meitelių į skerdyklą. Šitas gozimas kraujo be abejonės nepasileiks be atmonijimo ir bus kibirkštis gaisrui, kuris apims visą šalį. O ar daug reikia idant tas gaisras iškiltų bile valandą? Juk žmonės visur neužganėdinimo pilni, o tas neužganėdinimas dar vis yra daugiau kurstomas. Juk toki dalykai kaip badas, tikrai neprišidės prie nuramdymo žmonių; badas gi yra apėmęs didelį plotą šalies; prie bado prisidės straikas rengiamas visoj Maskolijoje. Karė, kuri yra rengiama, bus žiauri, bet ji nėra išvengiama. Nusileisti čia ne viena pusė negali; biurokratai nenusileis užtai, kad jie tame nusileidime mato savo galą. O ar gali nusileisti žmonės? Juk daugiau vargų ir skriaudų jie negali pakelti, o biurokratai neuždėję jų ant žmonių neapsieis. Reikės atlyginti skolos ir skriaudos padarytos per šitą laiką sumišimų, o tos yra didelės ir jas labiausiai reikės atjausti žmonėms be turėjams, kurie dabar jau badą ir kitas nelaimės kenčią; priegtam žmonėms pasidavus, biurokratai nepasigailėję jems ir savo tėviškų parbarimų — būtų tai padėjimas aršesnis už mirimą. Ir kaip galėtų, ištikro, žmonės turinti samonę imti ant savęs jungą, gryžti atgal į tą padėjimą, kur juos baudžia, muša, vargina be jokio reikalo, nematydami sau už tai jokio atlyginimo ir jokio reikalo tiems kentėjimams? Niekaip!

Bet ar žmonės ištikro sukilę visi iki vienam, kad pasipriešinti savo niekadėjams, tai sunku yra pasakyti. Su kilti reikalaujasi drąsos, o drąsa randasi, jeigu yra laukiamas pasisekimas. Revoliucionieriai ikišiol ne geriausiai turėjo pasisekimą. Sumanymas jų, teisybė, buvo geras ir apyminas; svarbiausiu jų mieriu buvo sukilę diuti kariūmenę ir marininkus ir iš dalies jie tą savo mierį atsiekė — sukiulo igulos trijų tvirtumų Baltųjų marių ir jau buvo pasirengusi sukiulti igula Sevastopolio, bet matydama nenusišekimą savo šiaurinių brolių apėdo. Buvo teipgi sukilę kareiviai stovint stovyklose Rembertove, arti Varšavos ir tie likosi apmalšinti. Kad priduoti drąsos kareiviams, agitatoriai ant galo sumanė iššaukti abelą straiką visoj Maskolijoje; tas rodėsi viens, busias geriausias ginklu, bet ir čia išėjo kitaip negu buvo laukiama. Rodo, revoliucionieriai tvirtina, kad straiškas auga ir kad nežalio jis bus abelnas, bet, iš šalies žiūrint, ne visame su jais gali ma sutikti. Vietoje, darbininkams pradėjus kovą, visiems eiti iš vieno, tai jie

pradeda skirstytis, truksta jiems susirišimo, karštumo. Peterburge, pereinot subatoj apšaukus straiką, metė darbą apie 70000 žmonių, bet kitur atsilepimas buvo prastas. Iš tų lačių, kurie išėjo ant straiško, kiti sugrįžo prie darbo, kaip ve spausuvinį darbininkai. Stoka vienybės tarp vadovų darbininkų organizacijų kenkia labai pasisekimui judėjimo.

Geležinkelių darbininkai, nuo kurių prisidėjimo priklauso visas pasisekimas, dirba, kaip dirbė, pilną laiką. Vadovai geležinkelių darbininkų organizacijų nepradėjo šaukti darbininkus ant straiško. Jie baimijasi, kad jų nepaklausis jų materialistiniai pasekėjai, kita vėl bijosi naujų įstatymų, kurie užtramdymą susinesimų pveda kariškam teismui. Taigi geležinkelių darbininkai neprisidėjo prie straiško, straiškas turėtų nenusiduoti. Kad patys vadovai straiško mažai telaukia prisidėjimo geležinkelių darbininkų, tai parodo jų grumojimai anieks išgriant tiltus ir išardyti tolius, ir tuomi bent sustabdyti visokį susinesimą.

Negana kad nėra vienybės pas pačius revoliucionierius dėl baimės visokių nepasisekimų, tai dar ir eilės jų prieštariškų kaimų yra apimtas tokių ir gyventojai šaukiasi apgyrimo iš šios.

Revolucionieriai padarė išpažinimą; išleisdami deklaraciją, kad užmušimas bombos Samaroje gub. gubernatoriaus Block, buvo jų darbu. Dėl šio daug žmonių buvo areštuota.

IŠ LIETUVOS.

Iš Vilniaus.

Vilniaus miesto valdyba kasos papildymui išrado reikalingu leisti Bunimovičiaus banko kontorai pardavinėti miesto paskolos obligacijas už 40000 rublių. Bunimovičius apsiėmė duoti miesto valdybai avansu 26000 rublių.

Žmonių švietimo ministeriai paliepus, Vilniaus mokslo apskrįčio globėjas įsakė visiems vidutinųjų mokyklų viršininkams ir pradėdama mokyklų direktoriams pristatyti žinias apie tai, kiek prie mokyklų yra pinigų.

Šmet Vilniuje, tapo įsventinti kunigai: Turaj'jus, Kunigėlis ir Būrys, Kun. Turaj'jus, ištartėjęs Lietuvos, paskirtas į gynai lietuvišką parapiją. Zaslus. Kunigas Kunigėlis geras lietuvis ir lietuviškos kalbos žinovas — į Dniep, kame yra tik keli sodiniai lietuviškai kalbančių, nors ten lietuviams užtektų ir vietinio klebono Modulskio, gerai mokancio lietuviškai. O kunigė Būrys gerai mokanti lietuviškai ir gerą lietuvių siūnčia į Baltstogę, kur lietuviškos kalbos mažai reikia. Štai ką daro lenkomanai per dūniai!

Vilniaus gubernatoriaus gavo įsakymą nuo vyriausiosios žemės ūkio valdybos neduoti šmet liudyjimų tiems sodiečiams, kurie nori kraustyti į pietines Rusijos tyrus ir ten apsigyventi.

16 d. liepos, 105-to pėstininkų pulko kazarmėse liko suimtas tulas Pranas Marcinkevičius už tai, kad jis platino tarp kareivių atsisaukimo, raginančius nešaudyti, malšinanti riaušes, į revoliucionierius.

„Ruski-Sl.“ Paryžiaus korespondentas telegrafu praneša iš ištikimos versmės, kad žydų žudynių partija rengiasi sukelti dideles žudynes, kuomet bus išrinktas naujas ministerių kabinetas iš duma atstovų. Dabartinis kabinetas stengiasi prirodyti tai, kad kokis nors žingnis, kaip, padėkim, manifestas nuo 30 d. spalio, arba išrinkimas ministerių kabineto iš duma atstovų gali tik išsaugoti iš biurokratizmo pasekėjų pusės skerdynes. Korespondentas priduria, kad tam tikslui iš užsienio yra pakviesti už didelį užmokestį geri provokatoriai.

„XX Viek“ girdėjęs iš ištikimos versmės, kad sušaudytų ant salos Berezani jurininkų ir Šmidt laivonai nebuvo pajudinti iš kapų. Paskalas apie tai, buk juos iškasė ir įmetė į jures, buvo vyriausybės tyčia tam tikslui paleistas, kad Šmidt garbinatojai nelankytų tos salos. Tačiau tas vaistas nepagelbėjo. Ir dabar ant salos atkeliuama atiduoti Šmidt liekanoms garbę žmonės dagi iš užsienio, daugiausia jurininkai.

„XX Viek“ praneša, kad Peterburgo „tikrųjų rusų“ sąjunga stropiai rengiasi kasdien į kokių mušų: renka „vidurinų priešų“ ir žydų šeimynų sąrašus ir adresus. „Apie tai jau pranešta ir miesto viršininkui.“

Šmet, dėlei naujų įstatymų išleido bus paleisti asargon kareiviai, pasauktieji kareiviai 1903 m., o teip pat ir dalis kareivių pasauktųjų 1904 m. Suzinojimai, kas gali būti sulyzę šių naujų įstatymų paleistas asargon, prie Vilniaus kariūmenės apskrįčio yra įsteigta tam tikslui atskira komisija.

Per visą naktį 14 d. liepos, policija darė kratas ir suėmimus. Tarp kitų buvo suimtas p. L. Rožanskis buvusis gaisrininkų viršininko pagelbininkas.

18 d. liepos, geležinkelio stotyje ir mieste policija konfiskavo daug Peterburgo laikraščių. Konfiskavo: „Ries“, „Misi“, „Golos Truda“, „Echo“ ir kitus.

16 d. liepos, Novgorodo gatvėje Nr. 6, pas Suckaverį policija darė kratą, bet nieko nerado. — 16 d. liepos, Stepono gatvėje Nr. 81, darė kratą pas buvusį veterinarijos feldčerį E. Kurnatovskį; pas jį rado revolverį ir 50 patronų.

Kratos daromos yra kiekvieną naktį „su pasisekimu“ ir „be pasisekimo“. Užvakar padaryta krata pas poną Stanislovą Baginskį ir dar pas kelias ypates, bet jų nesuėmė.

Policijos departamentas siulo gubernatoriui, kad tas nurodytų nuzudyti policistų skaičių. Gubernatorius turės pasakyti savo nuomonę apie frankius, kuriais reikės nuraminti revoliuciją, nurodyti policijos frankius gere-

snei kovai prieš revoliuciją. Policijos departamentas reikalauja, kad policiją būtų apginkluota pagal paskutinių techninių reikalavimų. Kaip-kuriose Vilniaus gubernijos pavietuose kyla agrariškos riaušės. Dvaruose straiškuoja darbininkai.

„V. Ž.“

9 d. liepos, Vilniuje buvo sukvietas Lietuvos demokratų partijos sušalimas lietuvių burelis, pasikalbėti apie žemės dalykus. Pasikalbėjus, buvo padaryti šitoki nutarimai:

1) Susirinkusieji, laiko naudingų daiktų aiškinti žemės dalykus, kuriuos svarsto duma.

2) Duma gali tik visai Rusijai sutaisyti bendrus žemės įstatymus, kurie neprieštarautų nė Lietuvos, nė kitų atskirų šalių ypatybėms ir papročiams.

3) Kad pakaktinai būtų žeme aprūpinti Lietuvos bėžiniai ir mažazemiai darbo žmonės, susirinkusieji išranda reikalingu daiktų dykai sunandoti valdžios, caro giminės, majoratų, visų tikybų vienuolynų ir bažnyčių žemės, ir priverstinai išpirkti didžiųjų dvarininkų žemę.

4) Kaip padaryti žemės valdymo permainas, kaip žemę valdyti, kiek jos paimti reikalingesniems darbo žmonėms, kiek mokėti už išperkamą žemę ir kitus žemės reikalus, turi nuspręsti vietiniai erikių komitetai, išrinkti visuotinu, lygiu, tiesiu ir slaptu balsavimu.

„L. U.“

17 d. birželio, Kijevo gatvėje, tulas Terpigorovas durė peiliu Lebedavičių ir bėgo, norėdamas pasislėpti. Miestsargis Nikitinas vijo jį. Terpigorovas su peiliu rankoje, šoko ant miestsargio. Tas pašoko į šoną. Pasinaudojęs tuo laiku Terpigorovas vėl pradėjo bėgti. Tada miestsargis Nikitinas pradėjo šaudyti į bėgantį Terpigorovą, sužeidė švui į koją ir suėmė.

Į Vilniaus gubernijos kalinimą atvežtas šiomis dienomis Elijošius Platkin, apskystas už Asonovo užmušimą. Asonov buvo nuovados užveizdos pagelbininku Hovysje. Platonovo byla perduota kariškam teismui. Proceso diena nepaskirta. Apkaltintąjį gius prisaukintas advokatas Tad. Vrublevskis.

Vilniaus teismo rume dabar bus nagrinėjama miestsargio Jokubavičiaus byla, kuris Minske, spalio mėn. 1805 m., užmušė pris. advokatą Adomą Jentį, kuris po politiškos manifestacijos raišiojo sužeistųjų manifestantų žaizdas. Šitą bylą našlės ir našlaičių vardu ves p. T. Vrublevskis.

Straiškas Sirkino spausu vėje jau pasiliovė. Kaip kuriuos straiškarus reikalavimus išpildė; liko įvesta 9 val. darbo diena viešiesiems dirbantiems. Spausuvininkas sutiko pridėti tik pusę to algos padidinimo, kurio reikalauvo straiškininkai.

Lietuvos demokratų susivaziavimas Vilniuje.

Susivaziavimas atsituvo 26—28 d. birželio. Buvo susivaziavusių apie 40 įgaliotų.

juo nuo visokių miestų ir sodų, o teip pat buvo ir kelelta Lietuvos atstovų Peterburgan su susivaziavimo nutarimu kaslink agrariško klausimo. Susivaziavimas pripažino, kad reikės atimti kabineto, vienuolynų ir bažnyčių (cerkvių) žemes, o jei bus reikalinga, tai reikės imti ir dvarponių žemes už suuderėtą užmokestį.

„V. Ž.“

Iš Kauno.

29 d. birželio, prie Viešojo pleciaus darbininkai pasišaukė pardavinėjantį laikraščius vaiką, nusipirko pas jį „Lietuvos Balso“ numerį, sudraskė jį čia pat ant vietos ir kojomis sumindžiojo.

Toks laikraščio paniekimas retai teatsitinka.

Valstybės žemės turtų departamentas išsiskino gubernatoriui, kad žemės tvarkomosios komisijos neturi tiesos pirkti fumo (udielų) ir izdo žemės, išėmus tik tuos atsitikimus, kuomet sodiečiai perka nedidelius izdo žemės plotus.

„V. Ž.“

Iš Kauno gub..

Iš visų kraštų praneša apie ledų ir audros kriušas.

Tryškių miestelyje vietinis sodietis, pasilikęs po vakarinių pamaldų bažnyčioje, pavogė sidabrinį paauksuotą kieliką už 1000 rublių ir višas auksas iš skardynių. Vagį suėmė.

„V. Ž.“

„Pati valdžia įsiekė savo ir žmonių prapulties“ — gal tas sakiny pasirodys iš sykiu per drąsus, bet, kada privesiu faktus, šį sakinį paremiandčius, neabejoju, jog daugumas sutiks su tuo. Kaip visi valstybės duma squariai, teip ir mūsų atstovai apturinėja daug skundų ant vietinės administracijos veiklumo, susivedančio prie žmonių skriaudimo ir auklėjimo naujos išveizdos vargo.

Terp kitko mūsų (kitaip sakant visos Rusijos) administracija uoliai persekioja vilėjimą atvežtas šiomis dienomis Elijošius Platkin, apskystas už Asonovo užmušimą. Asonov buvo nuovados užveizdos pagelbininku Hovysje. Platonovo byla perduota kariškam teismui. Proceso diena nepaskirta. Apkaltintąjį gius prisaukintas advokatas Tad. Vrublevskis.

„L. U.“

17 d. birželio, Kijevo gatvėje, tulas Terpigorovas durė peiliu Lebedavičių ir bėgo, norėdamas pasislėpti. Miestsargis Nikitinas vijo jį. Terpigorovas su peiliu rankoje, šoko ant miestsargio. Tas pašoko į šoną. Pasinaudojęs tuo laiku Terpigorovas vėl pradėjo bėgti. Tada miestsargis Nikitinas pradėjo šaudyti į bėgantį Terpigorovą, sužeidė švui į koją ir suėmė.

Į Vilniaus gubernijos kalinimą atvežtas šiomis dienomis Elijošius Platkin, apskystas už Asonovo užmušimą. Asonov buvo nuovados užveizdos pagelbininku Hovysje. Platonovo byla perduota kariškam teismui. Proceso diena nepaskirta. Apkaltintąjį gius prisaukintas advokatas Tad. Vrublevskis.

Straiškas Sirkino spausu vėje jau pasiliovė. Kaip kuriuos straiškarus reikalavimus išpildė; liko įvesta 9 val. darbo diena viešiesiems dirbantiems. Spausuvininkas sutiko pridėti tik pusę to algos padidinimo, kurio reikalauvo straiškininkai.

Kad popierius, kalėjimo užveidus išduotas, teipgi duoda tiesą gyventi paskirtoje vietoje, kaip ir paspartas. Tokiu būdu prasikaltėlis atsiranda padėjime, iš kurio negalima geruolu išbristi, pasporto nėra, o mūsų laikais be pasporto nieks neįprasta ir tarnystė; ant kalėjimo „blanketo“ neparašyta už kokią kaltę prisijei atėdėti keleris mėnesius — tai kiekvienas, į kurį nukentėjęs prasikaltėlis atsikreipia, darbo įsiekdamas, gali spręsti, kad kalba ne su politiku, o su kriminališku prasikaltėliu. Ir žmogus priverstas tampa kentėti be darbo ir turi baduoti. Vieną tokią „blanketą“ (raudoną) mačiau prisijusį mūsų atstovams.

Ir čia matoma, kad valdžia rengia sau naujus priešus, kad žmones priverčia išeiti dar atstovėn kovon.

V. Ž.

Iš Salų, Zarasų pav., Kauno gub.

Pas mus atsirado kaszinko-ši žmonės, kurie liepia vietiniams dvarininkams išsikraustyti. Jeigu dvarininkai neišsikraustyti, tai jie dvarus degins. Kas tie žmonės, iš kur jie atsirado ir kur dingo, — nieks nieko nežino. Matyt, kad koki juodašimčiai. Socialistai kelia straikus dvaruose, reikalauja sutrumpinti darbo dieną, reikalauja algos padidinimo ir tt., bet deginti dvarus — visi tai ne socialistų darbas. Todėl galima iš anksto spręsti, jog tai koki chuliganai, paleistuvai, arba... vien tuščios kalbos, kokio nors bailio paleistos. Abelnai reikia pridurti, jog saliečiai nuo senų laikų su savo ponu Pšezdiecku, neramiai gyvena. Bet kur tu žmogus sugyvensi ramiai, jeigu Pšezdieckas į mėsą neleidžia ir už pinigų... Nė ganyklų ne duoda, nė žabų, nė malų. O iš netyčių įėjo gyvulys ar koki žabėl nusikirto žmogus, tai žinok, kad su „terba“ reiks eiti... Teismai, tardytojai, liudytojai — ne vieną dešimtį šeimynų saliečių suėdė. Bet degimu nieko nepadarysi. Reikia šviesis, reikia vienyti, reikia stoti visiems iš vieno ir gintis ne vien tik nuo Pšezdieckų, nuo ponų, bet reikia gintis teip pat ir nuo valdžios, kuri visuomet tik turtingųjų pusę laiko, kuri siūnčia prieš jus „stražnykus“, kazokus, dragunus.

Tas-Pats.

V. Ž.

Iš Ilguvos, Naum. ap.

Prieš keliatą dienų atvyko iš Lenkijos į Panemunę plačiai žinomas marijavitų kun. A. Tulaba. Jisai, kelias mėnesių atgal, Panemunėje buvo išbuvęs 9 mėnesius vikaru (kamendoriu). Per tą trumpą laiką jam pavyko išplatinti marijavitų mokslas ne tik Panemunės parapijoje, bet ir apylinkėse. Dabar atvykęs į Panemunę, niekur neužsidamas pro Krinkius tiesiai nuvažiuo į Rimšiškių kaimą pas ukinkinį Vedegį. Vedegio klėtyje pasitaisė altorių ir jau kelinta diena laiko miasas, sako pamokslus, priima žmones išpažinties, dalina ignosilius (medalius) ir rašo į „adoracijas“. Ar ilgai tas marijavitas gyvens tame kaime, nėra žinios. Žmonės kalba, kad netrukus iškeliausias.

L. U.

Iš Krakių pav.

15 d. birželio, netoli nuo pono Zaborsko dvarelio „Sulcovo“ pakilo viesula, kuri padarė daug pragaisties

Navekuose, Antezėruose ir Pašuvyje. Išdraskė ir išnešiojo 4 dešimties apipautų sudėtų į kupetas vikių, nupešė stogus, nuvertė plytynę ir tt. Zaborskis turėjo nuostolio 10000 rubl., o broliai Vazgiai 3000 r.

V. Ž.

Iš Eržvilko val., Kauno g.

(Ištrauka iš laiško.)

Pas mus dideli lytus. Žmonės bruzda apie sieną ir kitokius darbus. Čia didelis dabar prispaudimas. Visa Kauno gubernija kariskame padėjime. Uždėjo ant mūsų sprando sunkų jungą, priveisė daugybę žemsgarių; tankiai užpildinėja kareiviai ant kaimų ir miestelių ir kankina ramius žmones. Pribuvo į Eržvilką apie 200 žemsgarių, kurie pradėjo davinėti prisakymus, kad jiems duotų patvadą, bet nieks nesiskubino duoti arklių važiuimui į Gauriskius nubausti ukinkus už gany-

klų gyvulių po mėsą pono Chruščovo. Matydami nepaklusumą Eržvilkiškių, pradėjo po kaimus įsiekoti arklius; radę keliatą arklių namie, paėmė, pasikinkė ir nuvažiuo į Eržvilką. Ukinkas, pargyžęs namon, neranda arklių... — tik jam ant kelio pasakė, kad su jo arkliais žemsgariai nuvažiuo. Nusivijo arklius iki Eržvilko, norėjo atimti, bet sargai nedavė. Užgimė muštynės, kuriose žemsgariai likoši įveikti ir arkliai atimti.

Storvilvis pristavas davė telegramą į Raseinius, kad pribūtų pagelba. Ant rytojaus du eskadronai kareivių ir 50 žemsgarių, kurie rengėsi ukinkus bausti, bet, matydami, kad nepelnys, nes jų pačių buvo kaltė, jie neturi tiesos be storastos imti arklius, tai apgane kaimus Mešiškius ir Čepačius, išjojo iš kur buvo atėjo. Po kelių dienų tapo paduotas skundas dumai, kuri apkaltino pristovą ir jis neteko vietos.

J. P.

Iš Suvalkų gub.

Suvalkų gubernijos dvaruose, netoli Kauno, prasidėjo agrariški bruzdėjimai, sustraikavę darbininkai reikalauja padidinti užmokesnį.

Agrariškos riaušės Suvalkų gubernijoje vis eina smarkyn. Darbininkai kumečiai atsiklo piuti dvarponių javus ir atlikti kitokius laukų darbus. Į kaipkurios dvarus pakviesta karlumenė. Vilkaviškio miesto apylinkėse sodiečiai saunvalikiai kerta žydų nupirkas girias. Pakviesti saugojimui žydų girių kazokai ir dragunai už degtinę ir kyšius negina sodiečiams kirsti girias.

V. Ž.

16 d. liepos pasibaigė strai- kas dvarų darbininkų Senapylės pavieta.

Straikas prasidėjo viename Gauronskio dvarų, kuriame darbininkai, metę savo darbus, ėjo į kaimyniškus dvarus atkalbinėdami kitus darbininkus, kad mestų savo darbus. Straikas tokiu būdu su trimis dienomis išsiplatino po visą pavieta. Dvarponiai, nežinodami ką daryti, susižavavo Kaunan apšnekėti tą dalyką. Ant sąvo susirinkimo jie nutarė pasiųsti tris telegramus: tuoliaukiam general-gubernatoriui, Suvalkuose, Gulkovskiui, karės ministeriui ir vidurinių dalykų ministeriui, prašydami pagelbos. Suvalkūs general-gubernatoriui, Gulkovskiui, gavęs telegramą, pamatijo, kad ten kilęs yra

didžiausias maištas, kad visi žmonės sukilę įgijo dvarponius laukan, ir tie vargšai turėjo prisiglausti Kaune. Taigi tuojaus jis nuvažiuo Kaunan pas juos patyrti kaip toli tas dalykas stovi. Ten jam papasakojo, kad jų darbininkai straikuoja ir kad jie norėtų gauti kareivius apgynimui savo turtų nuo agitatorių. General-gubernatorius pradžioje apvažiunė visus dvarus pats ir peršnekėti darbininkus grynai prie darbo.

Atvažiuo ant vietos jis išklausinėjo darbininkų, kokius jie reikalavimus stato. Iš jų aiškinimų pasirodė, kad jiems dvarponiai permažai moka algos ir neužtektinai duoda javų duonai. Be to, dar jie nenorį laikyti autrininkų, kuriuos jie turi valgydinti ir priglausti ir iš dvaro gauna už tai tik po 10 k. ant dienos, o per rugpjūtį — pusę grūdų.

Užlaikymas tokių antrininkų yra didelė sunkenybė. Darbininkas su dviem, trimi antrininkais gali nuvalyti didelį galvauko, galvauko neįsilaiko dėl stokos pašaro gyvuliams ir duonos sau ir negauna nuo pono uždarbio grūdais.

General-gubernatorius pradžioje jiems sutaukyti tuos reikalus ir darbininkai pagyzo prie darbo.

Kaipkuriose dvaruose, kaip pasirodė, darbininkai straikuojo dėl biauurs pasielgimo su jais.

Iš Garliavos.

Kaip tik praėjusiais metais apgarsinta tapo žinomas caro manifestas nuo 17 d. spalio, Vilniaus, Kauno, Gardinai, ir kitose gubernijose dvarponiai lenkai arba tik lenkomanai, pradėjo steigti savo dvaruose ir bažnytkiemuose lenkiškas mokyklėles vieton buvusių iki to laiko rusiškų. Lietuvos dvarponių miera, be abejonės, buvo — varyti vėl iš naujo pas mus polonizacijos darbą, kurį pirmą rusifikatoriai buvo jiems iš rankų išvėrę. Tačiau, Vilniaus general-gubernatorius, apie „patrijotiskias“ ponų lenkų intencijas, kurias jie per tas mokyklėles pasiekti manė, patyręs, uždraudė privatišką lenkinimo darbą Lietuvoje ir dvarponių noras tarpu neišsipildė....

Ir Suvalkų gubernijoje iš tulų dvarponių iniciatyvos vienur-kitur dvaruose buvo įtaisytos mokyklėlės, kuriose lietuviai — ypač kumečiai — vaikams bandyta lenkiskai „apšviesti“. Terp šitų dvarininkų tuotarpu ant pirmosios vietos reikėtų čion paminėti, kaip pirmą kartą, tulų Gauronskio (Gauronski), turintį keletą dvarų Vilkaviškio ir Senapylės pav.

Jau pirm kelių mėnesių buvo trumpai „Viln. Žin.“ minėta vienoje iš Aleksoto korespondencijoje apie tulą ten esančių vaikams prieglaudą įstaigą kurią korespondentas visai teisingai, kiek atsiment, „lenkinimo prieglauda“ tuomet vadino. Šita quasi-prieglauda namas tikrai, dar pirm kelių metų, kada Suvalkų gub. lenkai naudotis galėjo iš tulų politiskai-tautiškos laisvės, buvo ponios Gauronskienės įstaiga, tas neva „vargdienių“ vaisas.

Kaip gera lenkė ir lenkė-patrijotė, ponja Gauronskienė po labdarystės iškaba įstaigą ypatingą vargdenių-lietuvų lenkinimo įstaigą. Aleksoto, ties plukojančiu tiltu, savo namus ji pavertė į suigenerie mokyklę, kurioje iš Aleksoto, iš Mar-

viankos ir kaimynystėje gyvenančių kaimynų susienka kas dieną po kokius 50—60 ir daugiau vaikų mergaičių, kurie mokinais ne vaivaiškų darbų. Jeigu ponios ir pono Gauronskių „labdarin-gumas“ baigtų tikrai tulų naudingų vaikų išmokymu, ir jeigu toje „prieglaudoje“ viešpatuotų lietuvų dvasia, mes pp. Gauronskiams tik ačiū galėtume ištarti. Bet čion kas kita daroma... Mokytojų viena iš gilių Lenkijos paeinanti, nemoka visi lietuviskai, kita — iš Kauno gub., nors ir moka menkal lietuviskai, — su vaikais lenkiškai kalba. Kaip seniau rusų mokyklose mokytojai rusiškai mokyti, kad su savo mokytoju susikalbėti, taip čion — lenkiškai. Vaikai ir lenkišką poterių mokinami... Ar galės kas iš tos „prieglaudos“ lenkiškąjį būdą pagirti — nežinau.

Ponų Gauronskių „labdarin-gumas“ lietuvų tarpe tačiau dar ir situom toli neušibagia....

Jie turi Senapylės pavieta, Garliavos valsčiuje dvareli, Kalinava vadinamąjį, kuriame jie ir gyvena. Čion ponja Gauronskienė turi įstatysius kitą „prieglaudą“, kurioje ji laiko 9—10 lietuvių mergaičių, kurioms ji prilaiko kas save ir tulų, nuo Kėdainių paeinančią, merginą — lenkė mokinioją. Šitas mergaitės mokinantis — horrendum! — ir dagi patiponia Gauronskienė... Kad mokinimo ir susikalbėjimo su lietuvaitėmis kalba yra lenkų kalba, apie tai, rodos, nerikėtų nė minėti.

Mokytoja, rodos, moka silpnai lietuviskai. Bet su mergaitėmis kalba tik lenkiškai, ir kaip ji mums pati pasakojo, ir poterių lenkiškai mokina. Ypatiną išpuolį visados ant praeivių lietuvių nedel-dienais daro tas 9—10 ištautinųjų lietuvių vieno-dai aprėdytų pulkelis, mokytojos iš Kalinavos keliu Garliavos bažnyčion vedamas ir garšiai lenkiškai su mokytoja ir terp savęs kalbant. Manai, tarytum, iš dangaus nupuolusį prieš akis bemaž „lenkomanijos smotefi“ ant Lietuvos žemės ir beveik negaliti tikėti, kad tai ne sapnas... Juk čion, Garliavos apygardėje, yra tyra Lietuva ir josios gyventojai priguli prie padubusių tautiška lietuvių! Šitokio polonizacijos apsiirėškimo šime krašte nebuvu matyta nė biaužiausiam baudžiavų laike, kada garliaviškiai sunkiansį tem-pės vėlionio Garliavos (Godlevskio) verguvs jungą Rods, senis Garliavkas, — kuris dvarų vienas dabar dar valdo, o kitus jau pralabavo jo giminietis p. Gauronskis, buvęs žmogus žiaurus, pramastas, be jokio mokslo, kietos širdies, kitiškai „labdarin-gumo“ jausmai dar svetimi buvę, neturėjo; Taisi, nė noro, nė reikalo savę baudžiauninkams anamė laike ir iš Lenkijos koki nors šviešą gabenti; tuomet, mat, stiprus žmonių raumėny buvo ponams nadingesni ir reikalingesni už filozofų smet-genis. Kas kita mūsų laikuose. Ponai Gauronskis, kaipo turintis fracziškąją „fin de siècle“ apšvietimą, nebūtų gėras lenkų patrijotas ir kitaip, žinoma, negalėtų prie jų „tautiškosios demokracijos“ partijos („narodnaja demokracija“) prigulti, jei jis būtų palikęs tuos „klau-sieljus, kad jie yra atiduoti kariskam telimui. 11 d. liepos išsiuntė juos į kalėjimą, Gardinai.

Čių smegenis lenkiškai nelavintas.... Kaip lenkų „kulturtarageris“ Lietuvoje, jisai savo tautos užduotį — lietuvių tautiškąją demoralizaciją — sąžiniškai pildo, „labdarin-gumo“ skraiste apsidengęs.... Ir šitoji skraistė jam, lietuvių tarpe gyvenančiam ir iš lietuvių sunkaus darbo mintančiam, labai pritinka ir reikalinga, ypač šime, politiskio neramumo pilname laike, kada kartais tenka noroms-noroms ir populiariskumo įsikišti.... Kad populiariskumo tapti, Gauronskis prisdėjo ir prie lietuvių įsteigtosios Garliavoje, 1903 m., vartotojų draugijos, „Vytorin“ vadinos, tik reikalavo, kad visi draugijos, raštu vedamieji, dalykai būtų lenkų kalba atliekami, kas ir šįdien, nors valdžios jau senelėista yra vartoti lietuvių kalbą, lenkiškai varoma, nežiurint ant tulų lietuvių protestų.

Dar didesniu lietuvių „labdarin“ bandė pasirodyti St. Gauronskis pastarame laike ir tai originališkai būd.

Kada, 1905 m., per visuotinąjį Senapylės gimnazijos mokinių straišką lietuviškios kalbos lekcijų skaičių gimnazijoje padauginta, poje jis laiko 9—10 lietuvių mergaičių, kurioms ji prilaiko kas save ir tulų, nuo Kėdainių paeinančią, merginą — lenkė mokinioją. Šitas mergaitės mokinantis — horrendum! — ir dagi patiponia Gauronskienė... Kad mokinimo ir susikalbėjimo su lietuvaitėmis kalba yra lenkų kalba, apie tai, rodos, nerikėtų nė minėti.

Mokytoja, rodos, moka silpnai lietuviskai. Bet su mergaitėmis kalba tik lenkiškai, ir kaip ji mums pati pasakojo, ir poterių lenkiškai mokina. Ypatiną išpuolį visados ant praeivių lietuvių nedel-dienais daro tas 9—10 ištautinųjų lietuvių vieno-dai aprėdytų pulkelis, mokytojos iš Kalinavos keliu Garliavos bažnyčion vedamas ir garšiai lenkiškai su mokytoja ir terp savęs kalbant. Manai, tarytum, iš dangaus nupuolusį prieš akis bemaž „lenkomanijos smotefi“ ant Lietuvos žemės ir beveik negaliti tikėti, kad tai ne sapnas... Juk čion, Garliavos apygardėje, yra tyra Lietuva ir josios gyventojai priguli prie padubusių tautiška lietuvių! Šitokio polonizacijos apsiirėškimo šime krašte nebuvu matyta nė biaužiausiam baudžiavų laike, kada garliaviškiai sunkiansį tem-pės vėlionio Garliavos (Godlevskio) verguvs jungą Rods, senis Garliavkas, — kuris dvarų vienas dabar dar valdo, o kitus jau pralabavo jo giminietis p. Gauronskis, buvęs žmogus žiaurus, pramastas, be jokio mokslo, kietos širdies, kitiškai „labdarin-gumo“ jausmai dar svetimi buvę, neturėjo; Taisi, nė noro, nė reikalo savę baudžiauninkams anamė laike ir iš Lenkijos koki nors šviešą gabenti; tuomet, mat, stiprus žmonių raumėny buvo ponams nadingesni ir reikalingesni už filozofų smet-genis. Kas kita mūsų laikuose. Ponai Gauronskis, kaipo turintis fracziškąją „fin de siècle“ apšvietimą, nebūtų gėras lenkų patrijotas ir kitaip, žinoma, negalėtų prie jų „tautiškosios demokracijos“ partijos („narodnaja demokracija“) prigulti, jei jis būtų palikęs tuos „klau-sieljus, kad jie yra atiduoti kariskam telimui. 11 d. liepos išsiuntė juos į kalėjimą, Gardinai.

N. Garleviškis.

V. Ž.

Iš Vitebsko.

Viešpatanija čia neišpasakytas trukamas darbas, ypatingai namų statėjams; žmonės laukė vasaros kaipo išganymo, bet viltys juos suvylė ir dabar padėjimas jų yra be išgelos. Buvo laikas, kuomet darbininkai budami tamsus dar, padegdavo namus. Šiandien gi, prasiplatinus tarp jų samonei, tokių pragumų niekas nevertuoja. Klausimas stokos darbo nesųk jau buvo apšnekamas posėdiuose teip vadinamos įstaiginės sąjungos kaipo ir „Bundo“. Yra nutarta, idant kiekvienas dirbantis dėtų idan nuo 25 iki 50 kp. kassanvaltė, bet pragumas tas, žinoma, yra tik lašu ju-rėse. Nutarta teipgi reikalaui darbo nuo miesto tarybos.

Kas bus toliaus, nežinia.

Iš Sluonomo, Gard. gub.

Prokuratorius apreiškė 4 areštuotiems kaltinamiesiems už užpuolimą žemsgario Aleksiejevo, kad jie yra atiduoti kariskam telimui. 11 d. liepos išsiuntė juos į kalėjimą, Gardinai.

Iš Minsko gub.

Policija, sustiprinta beveik iki 1000 žemsgarių turi atkreiptą sargią atidą ant savo saugumo ir suteikia pagelbą savo išrinktinams įvykus paprastoms riaušėms su kaimiečiais, išdidžiai pavadinami jas agrariškais sumišimais ir — gan greit išsižuri tinkamą progą įvykdyti skerdynes, apie kurias svažuoja naujai suverbuoti žemsgariai; po kaimus gi vagystės, daužymai ir kitokios nedorybės yra kasdieniniai atsikimaimai, nes nors kartais ir papuola koks vagis į rankas policijos, tai ji žemsgarių naclenkykas išteisina, arba bylų pavietiniam suvažiavime nugrimsta.

Keliai gubernijoje kuoblogiausiam padėjime ir ant kožnos kamšos, ant kožno tilto važiuojantis gali sau sprandą nusisukti; teisybė, kaipkur pasitaiko ant kelių tiltai „žemininkų“ nutiesti, bet čia keleivis atėjęs tik karščiai susijuoks, nes už tuos pinigus, kurie buvo ant tokių tilto išduoti galima būtų ir tiltą pertiesti ir 100 verstų kelio pataisyti.

Iš Pisko apyg., Minsko gub.

Darbininkai nežino, kiek ir imti už laukų darbą. Apie Baranovičius nenori dirbti nė už tris rublius per dieną, o kitur reikalauja užmokesčio tik kapeikomis.

Iš Naupilio pav., Minsko gub.

Darbininkai meta laukų darbus ir straikuoja. Aiškiu savo pasielgimą tuom, kad socialistai, vaikščiodami po sodžius, platina atsisaukimus, kuriuose ragina valstiečius straikuoti ir už neklusimą baugina juos.

IŠ AMERIKOS.

Soko nuo tilto išgelbėti negrą iš vandens.

MILWAUKEE, Wis. D-ro Allisono patį Lydia iš New Yorko, atvažiuos čia ant aplankų pas savo tėvus, eidama per tiltą, pamatė negrą įpuolusį nuo garlaivio vandenin. Mokėdama gerai plaukti užsimanė ji išgelbėti ir soko nuo tilto į upę. Tas jai nusisekė gerai, bet daugelį tuomi nustebo ir kas-žin kas telegrafavo jos vyrui, kad ji prigerusi. Vyras iš to labai susirupino, bet gavęs nuo jos žinią, kad ji gyva ir sveika tada ją išbausti jai pargyžus namon.

Pryčėris ir du sunys ant pakorimo.

VALDOSTA, GA. 31 d. liepos buvusis metodistų pryčėris J. G. Rawlings ir jo du sunys pasmerkti ant pakorimo už žmogudystę papildytą visų trijų. Nuskirta buvus juos pakarti šią petnyčią, bet jų advokatas ėmė prašyti paliginimo rako išpildyti nusprendimo. Visi trys supuko ant advokato už šią jo žingsnį ir pryčėris Rawlings velijo jam, kad ji geriau apopleksija pasmaugty, nė ką jam turėtų nusiduoti trukdymas nugalabinimo. Visiems jiems verčiau norisi numirti, nė ką pui kalėjime.

Inspektoriai mėsos.

Washingtonė valdžia ėmėsi aprupinti penkis šimtus vietų inspektoriais mėsos. Egzaminai tam tikslui atsi-buvo perelti savaite visuose kraštuose. Prie egzaminų atsisaukė 2240 kandidatų, o išdaviusių egzaminą buvo 680 ypatų.

Jauna vilkė.

Muskegone, Mich. norėta suareštuoti 14 metų dukterį d-ro Alfredo Brack, garšią savo gražumu. Pasirodė, kad ji turinti jau vyrą, kurį apgaudinėja su apsisėdusiu dentistu. Beto ji turėjo dar aštuonis mylėtinius, kurie nežinojo apie jos apsidėdimą. Vienas iš jų gavo sumišimą, proto, o kitas nusinnodijo. Sakome, kad moterys yra kvailios.... Bet koki kvaili yra vyrail....

Giminės sušaudė užpuoliką merginos.

ATLANTA, GA. Onai Poole viduryj dienos pareinant namon nuo susiedų ant gatvės užpuolė ją negras Floyd Carmichael ir išitraukė į atkampę ulytą. Mergysčia spyriavosi kiek galėdama, bet jis ją nusitvėrė už gerkles ir kuone pasmaugė. Negras laikė ją ulytą beveik visą valandą laiko; apsisėdamas ją uždraudė, kad jis ją užmušės, jeigu ji kam apie tai pasakotų. Motina surado mergysčią ten kuone visai pilką. Atsizinogęs tą tėvas su sunumis ir broliais leidosi įsiekoti piktadėjo ir surado jį namuose po lovą pasislėpusį. Kada mergysčia pripažino, jog tai yra tas pats, tuojau pasirodė apie 12 revolverių ir negras neilgtrunkus visas sušaudytas krito ant žemės.

Nusiaina kelines ir merginos išlaksto.

Crawfordsville, Ind. Fay Henry, mokins Wabash kolegijos, dirbęs dyklaikio metą čianysčioje degtukų dirbtuvėje, turėjo rusčiai juokingą atsitikimą. Mat jis nepagalvojęs, kas iš to išeis, gabalą fosforo įsidėjo į kelninių kišenį, kur tas ėmė degti ir švilinti jam šlaunį; jis norėjo ištraukti jį lankan, bet negalėjo, todėl greitai griebėsi nusauti kelines ir tuomi išvaikė apie pusimtį merginų, buvusių liudininkėmis atsitikimo.

Aštuoni kaliniai už linčiavimą atleisti.

SPRINGFIELD, ILL. Aštuoni vyrai apkaltinti ir pasmerkti valstians kalėjime už dalyvavimą linčiavime ir maiste buvusiam Danvillėje, Ill. keli metai atgal, likosi paleisti Valsčiaus Dovanajimo Tarybos. Mat užpuolikams užpuolant ant kalėjimo, idart išgauti iš ten negrą ir jį nušilduoti, keli iš smarkesniųjų buvo pažeisti šerifo ir tas gelbėjo dovanoti jiems bausmę. Išbuvo kalėjime 3 metus.

Parsičiaudėjo myriop.

NEWSVILLE, Wyo. Ralf Hachey, diktas savininkas žemės netoli čito miesto išėjęs į laukus apžiūrėti savo gyvulių, pradėjo čiaudėti ir čiaudėjo be perstojimo, čiauduliui sekant čiauduli su trumpais pertraukimais. Pašauktas daktaras negalėjo pagelbėti ir jis parbaigtas čiaudulio turėjo mirti.

Nelaimės ant geležinkelio.

INDIANAPOLIS, IND. Big Four kelio lokomotyvas su frankių karu lėkdamas visu greitumu užėjo ant burio darbininkų skaitliuje 30 vyrų, geležinkelio pareinančių namon iš darbo. Vienas likosi užmuštas ant vietos, vienas sunkiai sužeistas ir apie dvyliką kitų numesta į šalį, skaudžiai sukuliti. Darbininkai sako, kad tai buvo mašinisto kaltė.

Kareivio trečiajame mylėtine buvo Amelija Tapp, virėja apie keturių dešimtų metų amžiaus, gerokai žvaizdė. Jai jis pasiūlė savo našlės kėją širdį ir ranką, skaitydama, kad Amelija su savo bankine knygele ir jį pat su reguliariska valstybės alga bus labai gera pora.

Tokia pati nuomonė, rodosi buvo ir patios jaunavedės, kuri, gal būt, nusimanė, kad ji veiks bus senmergė ir kad žvaizdos moterys, nors jos reiki teatsitinka, nėra būtini dideliame pareikalavime.

Viryklos namo langas kuriame Amelija gyveno, buvo prie pat užpakalio bažnyčios, kur energiškas zakristijonas labai tankiai matydavo švartą ir patogią Ameliją trisiant prie namų darbo. Ji reguliariai pildė tarnystę ir į trumpą laiką pažintis užsimezgė tarp jos ir seno marinko; šitas tuojau pasijautė prisirišimą prie viršijos ne mažesnę, kaip prie blynų ir ragaišių, kuriuos ji duodavo jam paragauti, atėjęs jam į aplankytį.

Jo abelinas apsiėjimas patiko jai labai ir nepoiglam buvęs marinkas atitiko keilią jos jautrią širdį, nors per kelias savaites jis to nežinojo.

Amelijos tėvas buvo išsėjęs važinėti ant laivų ir kartą jam atsitiko išpuoti į vandenį, šis kurio jis neišėjo, kol priėmė. Zakristijono parinktosios pasakos užėmė jį labai ir jam būnant penkio-lik metų jaunesniu už kareivį, nieko stebėtino nėra, jei josios meilė perėjo ant jo.

Tokis stovis dalykų negali būti ilgai slepiamas.

Dabar turėjo įvykti kova tarp „Povilo Joneso“ ir „Jurgio Vašingtono“ už ranką gražiosios Amelijos. Ji turėjo pasirinkti vieną, ar Juozą Šmitą su laivu ant rankos, ant seną kareivį su pensija. Ir, pasiūlyjęs ant savo ypato šiek tiek sudarkytos žvaizdos savo arką, ji jautė pasigėrėjimą, kad josios metnos kareiviai ir marinkai kovoja už josios nušėkšėjimus.

Priešininkai susitiko vieną vakarą iš netyčių arti šonių durių viršijos buveinės ir čia tuojau įvyko susirėmimas, daug svarbesnis savo išėiga jo vedėjams negu koki nors mušiai lyg tol turėję vietą.

Taktika, panaudota armijos, ypatoje pono Everfeldo, pasirodė gera ir po gana atviri kovai marinkas turėjo trauktis, skęstanciam padėjime, vejamas prieš smugiu. Nors pergalės, pensijonierius teipgi turėjo pasišalinti dėl apsitaisymo.

Amelija, nematoma riaušinių, matė kovą ir moteriškai sanjautė pergalėtą marinkui, kuris matomai kovojo prie sunkenybių, mažiau galėdamas atsispirti ant žemės, negu kad jis būtų ant vandens buvęs.

Už valandos jau jis buvo pas ją, kaip ir visada, bet ne su visai čiuo veidu, buko nuo pulmo iš varpinės. Pirma atsiskyrimo tą vakarą Juozas išgavo nuo jos prižadėjimą leisti moterystinę kelionę pirmą dieną ateinančio mėnesio.

Eversfeldas nesiliovė lankes po du kartus per savaitę kaip ir pirmiau, bet susirėmimas prieš niekuomet nebuvo užmenamas. Kareivis matė manė, kad jo pergalė grėžė šulinių jo pasisekimui laimėti ranką jo mylimos ypato.

Kovo 31, Amelija ir Juozas suėjo padaryti galutinius nutarimus sulyg vešnių, kurios buvo paskirtos ant

ateinančios dienos. Suėjo abudu surašę raštą išlikęjui daugelio mušų:

Brangus Tamošiau: Nesmagu man, kad Tami- sta ir p. Smitas barėtės dėl manęs. Ko jis kišasi į mūsų tarpą? Aš noriu su Tami- sta matytis rytoj pusiau dvylik- tį iš ryto. Pasistengk Tami- sta ateiti.

Su meile Amelija.

Labai linksmas buvo pen- sionierius, ateldamas ant paskirtos valandos, pasiruo- šęs priglausti skaisčiąją pa- traukėją prie savo kareiviš- kos krutinės.

Jam patraukus varpelį, iš-ėjo šeimininkas ir švelniai paklausė:

„Ką tamista nori maty- ti?“

„Pana Tapp, jusų myli- sta,“ — atsakė kareivis, pa- lytėdamas savo skrybėlę tik- ru kareivišku budu.

„Ar tamista esi p. Evers- feldas?“

„Teip, aš juo esu.“

„Taigi, pana Tapp ant de- vynių laikrodžio išėjo ir da- bar, rodosi, ar nebus jau ap- sivedusi. Išeidama ji prašė priminti tamistai, jog šiadien yra pirmą balandžio. Matyt norėjo padaryti biskį juokų, pridurę šeimininkas.

„O! Teip! gal but,“ atsa- kė dabar pergalėtas kariau- ninkas, apsisukdamas ant užkulnio ir nusiėdamas šalin, išvydęs kad ir vėl marinkas jį aplenkė.

Kunigo Gramulos rašty- nyčioje. (Pabaiga).

Gramula. Aš tau tuoj pasiteisinu, tu latre. (puo- lasi ant Kavulio ir muša jį). Tel! Tel! (ištraukia revolverį ir meta į užpakalį. paskui griebia Kavulį ir parmeta ant grindų, bet tam pasiseka išsiriti ir jis apsižergęs sėda Gramulai ant krutinės).

Kavulis. Ar matai, guodotinas geradėji, kad prascioko pajiega stiprėnė. Ir nėra ką stebėtis — aš jau- nesnis ir dirbu po 10 valan- dų kas diena, o tu čia ko- puikiausius maistus ir niau- jiesi visados su žmonėmis, už tai ir silpnėsi.

Gramula. Leisk! leisk! nes šauksiu pagelbos.

Kavulis. Ne, kol ku- nigas neatšauks tuos žodžius, kuriais teip išniekinai mano pačią. Atsauk!

Gramula. Nė nemisli- ju (pradeda muštis, pas- kui nuvertia nuo savęs Ka- vulį, pakilęs išbėga per du- ris ir duris užrakina. Kav-ulis vejasi paskui, bando at- daryti duris, bet negali).

Gramula (už durų). Palauk, palauk, nesidraskyk teip, kol ateis policija ir už- dės lenciugėlius ant tavo žmogūdiškų rankų, tada nu- siramins. (Kavulis vėl drasko duris). Cha, cha, cha!

IV SCENA.

KAVULIS VIENAS.

Kavulis (papurtes gal- va ir pasikase). Tai tau ir įlindan į kabauzė. O tegul cholera viską pagrėbia.... Ir turint prągį ir galint jam tiek įkrestį, kad net motinos pienu būtų atsirusęs ir vie- toje to pačiam į slautus įly- stų. Ir reikėjo man tą ilga- skvernį teip paleisti! (uži- misliai, paskui vaikščioja). Bet tai biauurs padėjimas; popas atves policiją, bus pro- lava, sarmata, išjuokimas, o da- gal ir aršians. Ne, man ver- ta 50 lazdu įkrestį už toki- kvailą darbą. Per daug žmian ant drąsos.... Tai jau bus svieto pabaiga, arba

jis angstyn kojomis apsisvers. Aš, Vladas Kavulis, teip pa- silikau į skylę įvartytas per- tokį ilgaskvernį, kaip Bona- venturas Gramula. Tai biau- rus dalykas! Bet reikia mislyti, kaip iš čia išsigauti, (vėl vaikščioja, bando duris). Ne, teip negalima! (vaikščio- ja, ant sėpos patėmija kuni- go aplinkinę apikaklę ir pek- taralą, paima juos ir žiuri. Už valandos mostelėjęs ran- ka linksmai taria). Gera man mislis užėjo, o gal ir pa- siseks. Hm, reikia rizikuoti. Kartais begėdškumas daugias gilinoja, negu pro- tas ir apsekrumas.... Nie- ko nekenks pabandyti. Čia kunigo apikaklė, o gal kur ir britva rasis, o veikia bus ir kunigas (jiesko). O! randa, britvą, muilą ir tt.). O! yra, yra, taigi prie darbo — viens, du, tris (nusiėvelka viršutines drapanas, skutai skubindamas ir kartais žiurdamas į duris ir klausydamas, ga- liaus apsišluostęs juokiasi). Cha, cha, cha! (žiuri į veidro- dį). Nė Dievas Adomą teip greit nesutvėrė, kaip aš ilga- skvernį pavirtau. Bet š.... (girdėt vaikščiojant už scenos). Ne, da negalėjo su- spėti parsivesti policiją. O, gal tai jo gspadinė! O, turbūt jį Dievas atgaben- šs.... (žiuri per rakto sky- lutę) teip tai jį, mano išgel- bėtoja: (sėda į kėdę ir pasi- remia ant stalo. Atsidaro šoninės durys, įeina gspadi- nė ir įėjusi linkteli pati sau).

V SCENA.

KAVULIS IR CECILJA.

Cecilija (patėmijusi sėdintį kunigą). A-a-a, ja- gamastis čia, o aš misliau, kad nieko nėra raštinyčioje, kad jagamastis po pietų mie- ga ant viršaus.

Kavulis (pakyla ir linkteli). O, tuomi tarpu jis išėjo, mane čia užrakinęs, matomai per neapsižūrėję ma.

Cecilija. Bet kaip tai galėjo atsitikti ir tai teip greit, kad aš visai nepa- tėjiau. Kur kunigas kle- bonas galėjo išieiti?

Kavulis. Arba aš ži- nau! Kiek man rodosi, tai jam kas nors čia (rodo į kak- tų) sugedo. Ka tiktai buvau pradėjęs jam pasakoti, kas girdėt pas mus New York'e ir paminėjau, kad vėl ke- lėtas bankų subankrutijoj, teipgi paklausiau, kas jus mieste yra, kad, praeinant pro banką, mačiau jo durys uždarinėtus, kaip tame ku- nigas pašoko iš vietos, pykšte- lėjo durimis, užsuko raklą spynoje (daro atekanti žen- klą) ir nubėgo gatvė.

Cecilija. O, Dieve, brangus! Labai gali buti, kad mus klebonas iš proto iš-ėjo. Tiek mus pinigų dingo bankuose keletas metų atga- lios, prie to laikraščio teipgi tiek daug prikišo ir kad da- bar da bankas subankrutin- tu, tai jau tos nelaimės neat- laikytu mus tėvas, mus ge- radėjas.... Bet į kurią pu- sę jis nubėgo, ar jagamastis nepatėmijo?

Kavulis. Ir kur gi ne- la pradžiū bėgo tiesiog, pas- kui į kairę (rodydamas ran- ka) vėl į dešinę, paskui tie- siog, bet kam laiką gaisinti, geriaus aš bėgiau jo pėds- ku.

Cecilija. O, ne, jaga- mastis, jus čia pabukite, o aš bėgiau jo jieskoti. O, aš nelaiminga! (suaisma galvą ir verkia).

Kavulis. O ne, nieka- dos to nepavėlinsiu, aš nega- liu čia ramiai sėdėti, kuomet kunigui pavojus gresia. Aš atliksiu mano privalumą ir kn. Gramulą čia pristatysiu

ar gyvą, ar mirusį (apsidairo ir išbėga).

ar gyvą, ar mirusį (apsidairo ir išbėga).

VI SCENA.

CECILJA VIENAS.

Cecilija. Kaip tai ge-rai, kad tokioje valandoje to- kias geras jagamastis atsir- do. Bet mus globėjas, kur jis dabar randasi? (Pradėda graudžiai verkli susiėmusi galvą, vergdama sėda į kėdę, apsikniaubusi, ant stalo vaikščioja. Už valandėles už scenos girdėt baladojimai ir garsios kalbos, paskui ra- kinimas durių ir įsiveržia kn. Gramula su policijantu).

VII SCENA.

CECILJA, KN. GRAMULA IR POLICIJANTAS.

Gramula (stverdamas revolverį nuo grindų). Štai jo revolveris, o ten jis pats, tas kriminalistas, žmogūdis, (patėmija gspadinę). Ką? Ką? O kur jis?

Cecilija (pati sau). Vai, Jėzus Marija! tai mus kunig- as iš tikro proto neteko!

Gramula (smarkiai). Kur yra tas niekšas, žmogū- dis? Čia jis buvo, čia jį už- rakinau (su piktumu). Kur jis, sakyk? Tu išleidai Ka- vulį?

Cecilija. Kaip mane gyva matot ne! Aš čia ra- dau užrakintą kunigą iš New York'o, bet jokio Kavulio ne- mačiau!

Gramula. Pašėlo bo- ba, kaip Dievą myliu, visai iš proto išėjo!... Kunigą, kunigą matė ir išleido, o aš čia palikau tą niekšą, žmog- žudį Kavulį!

Policijantas (atsiu- kęs į žmogį). Man rodosi, kad juodvienu abiem galvose susimaisė ir reikės juodu į sumaišyti protą namus nuga- bent.

(Užlaidą nusileidžia).

Žmogus ir gyvuliai.

„Teip, — tarė turcius, — mes leidžiame jiems dirbti tik aš- tunias valandas per dieną. Mes randame kad to yra ga- na. Mes randame, kad tai viskas, ką jie gali išlaikyti ir buti pilnai sveikais.“

Apšapęs žmogelis prasikišo iš užpakalinės sėdynės ir įsi- maišė sujudusiai:

„Tu senas melagis,“ tarė jis, „aš žinau kitus tavo žmo- nių, ką išdirba po 12 ir 13 va- landų per dieną.“

„Tai vė,“ nusijuokė tur- cius, „aš šneku apie arkliaus.“

Vietinės žinios.

— Langų plovėjai visų di- desnių firmų 2 d. šio mėnesio pametė darbą ir nenori grį- žti, kol jie negaus reikalaus- mo pakėlimo \$2.50 ant mėne- sio. Iki šiol straiukuoja 400 darbininkų, bet skaitlius jų pasidaugins, kadangi išpil- dymo taryba šitos unijos siuntinės delegatus į kitas didesnes firmas ir sustabdy- ten darbą jei jų reikalavimai nebus išpildyti. Sanjunga namų statybių darbininkų ke- tino juos parėmti, kadangi, kaip girdėti langų plovėjai žada prisitarti prie tos organi- zacijos. Dvi firmos Tacoma ir Methodist Book Concern sutiko pakelti ir pasirasė ant kontrakto unijos.

— Išvežtojai šieno ir gru- dų pareikalavau teipgi pakeli- mo 50c ant savaitės. Ant savo susirinkimo užgyrė, kad jei kontraktoriai nesutiksė pakelti, tai jie straiukuos.

— Miesto inspektorius su- areštavo du išvežtojus ledo, vieną M. Beching Ice Co., kitą Knickerbocker Ice Co. už nedasvėrimą; vienas 80 svarų davė už \$1.00, kito sverklės buvo netikė.

Apsireiškimai atmosferoj arba Meteorologija.

Pagal Prof. Wojekov'a.

sas vietas turinčias vienoki orą spaudimą, lūtikro, dirbdami meteoriskus žemlapius, da- bar jungia žemlapius izobarų su žemlapiais vėjų.

Brizai.

Vėjus dalina pastovius arba perijodiskus ir nepastovius arba neperijodiskus. Perio- diški vėjai buvo arba su paros perijodais arba su metiniais. Prie vėjų su paros perio- dais priguli pakrančių vėjai arba brizai. Vė- jai toki pasitaiko prie krantų jurių ir dideli- ū ežerų; jie atsikartoja teip: užtekėjus saulei, pradeda pūsti vėjai nuo jurių ir pajiega jų auga iki pietų; po pietų eina silpnyn ir vakare visai nustoja pūsti; naktį pradeda pūsti nuo sausžemio ir tas vėjas, besitartinant rytui, eina silpnyn, o užtekėjus saulei, jo vietą užima jūriniai brizai, taigi vėjai pu- čiant nuo jurių. Toki brizai pučia ypač prie atkampių karštų kraštų salų, paveik- slan, prie Australijos salų: naktimis pučia vėjai nuo salos jurių link, o dienoms iš visų pusių pučia vėjas salos link.

Vasaros laike, šaltą tykią dieną mes jau- čiame vėjų vėjai pūčiantį nuo girios laukų link; naktį pučia atbulai: vėjalis pučia nuo lauko girios link. Tas pats buvo kalnuose: dieną pučia vėjas nuo slėnių kalnų link, va- kare — nuo kalnų, slėnių link.

Priežastis pasidarymo tokių vėjų galima išaiškinti teip: dieną ties sala oro temperatu- ra truputį augstėnė negu ties jūre, todėl ir tirštumas oro ties sala mažesnis. Spau- dimas ties sala apacioj pasimažina. Tasyk tirštėnis oras nuo jurių traukia sausos žemės link ir padaro vėją vadinamą jūriniais brizais.

Vakare tirštumas oro ties sala ir jūre- mis susilygina ir vėjas nustoja pūti, nes kur yra oro lygyvartys, ten ir vėjo nėra. Naktį gi sausa žemė atšala greičiau negu vandens, o drauge su tuom atšala ir prisig- laudęs prie žemės oro sluogsnis ir nuo čia tirštėnis, turintis didesnį spaudimą oras plaukia jurių link, kur oras dar labiau iš- lęs, todėl lengvesnis. Tas pats buvo giriose: oras ties girioms įkaista palengviau negu ties laukais, todėl dienoms pučia vėjalis nuo gi- rios lauko link, o naktį, kadangi laukas greičiau atšala, pučia vėjalis nuo lauko gi- rios link. Tas pats buvo ir kalnuose: dieną kalnai įkaista greičiau negu slėnis, todėl ir traukia vėjas iš slėnių kalnų link, o naktį, kadangi kalnai greičiau atšala, pučia vėjas nuo kalno slėnių link.

Mūsų kraštuose vienok tie besimainanti dienos ir nakties vėjai arba brizai nebuva teip pastovūs kaip šiltuose kraštuose. An- tai salos Javos pakrantėse vėjai nuo jurių sa- los link ir nuo salos jurių link pučia su neiš- pasakytu pastovumu. Prieš užtekėjimą saulės ant vulkanų viršaus pasirodo ant giedro dangaus palas dumų debesėlis ir pradeda pūsti vėjalis, bet pasikėlęs saulei, ka- da saulė savo spinduliais pradeda kaityti že- mę, jis išsisklaido. Paskui vienok ant jurių pasirodo mėlynumas ir drauge su tuom, pa- lengva pradeda pūsti jūriniai brizai.

Paskui ant žemės pasirodo migla, per kurią sunku patėmyti krantus. Vėjas suke- lia vilnis. Besileidžiant saulei brizai pučia smarkiau, vilnys kyla augščiau.

Dienos pabaigoj debesiai susirenka ties žeme. Žaibai perkerta tamsią miglos paklo- dę. Besileidžiant saulei, migla išsisklaido, pasiliauja ir vėjas. Debesiai išsisklaido ties jūre, bet ties žeme jie vis buvo tiršti ir sunkūs.

Ties žeme siaučia audra. Lytus su per- kunu puola kalnuose ir visų dangų dengia debesiai. Brizai iš pradžių buvo silpni, bet pajiega jų didinasi ir jie pučia per istią naktį. Jeigu gi išsų užstoja smarkūs, tai paprastai nelgali traukiasi. Tokiuose atsi- tikimuose pastovūs jūriniai brizai pučia prie pats krantų, paprastai gi jie siekia į jures 20 mylių ir daugiau.

Per didesnį dalį lytų laiko ant Japoni- skų jurių pasiliauja pakrančių brizai. Tas sutinka su teorija, kuri remia vėjų besidary- mą antikmėj su žemės šiluma nakties laike. Istikro, lytų laike debesiai užkloja žemę, su- laiko jie saulės šilumą, nedaleidžia teipgi že- mei atšalti ir tokiu budu sumažina parinės temperatūros permainas, kas yra svarbiausia priežastis gindanti brizus arba pakrančių vėjus.

Kaip tik nuo kranto pradeda pūsti vė- jas, debesiai išsisklaido, dangus buvo gie- dras, ant jo tik kurnekur slankioja maži, lengvi debesėliai nuo kalnų. Jeigu debesų visai nematyti ir brizai buvo silpni; jeigu gi jie eina nuo jurių, brizai pučiant nuo žemės vos pasiekia jurių pakrantes.

Pabaigoj nakties pakrančių brizai nusto- ja pūti. Kartais jie pučia ir toliau, eina smarkyn, bet tokiuose atsitikimuose buvo ne- pastovūs. Švintant, brizai vėl pakyla ir pa- skui vėl eina silpnyn tekant saulei. Papra- stai tykuma prieš jūrinį vėją buvo ilgesnė už tykumą prieš vėją nuo sausžemio.

Žemės temperatūra, padėjimas krantų, išveždis dangaus, padėjimas saulės, o gal ir padėjimas mėnulio, paviršius, ties kokių pu- čia jūrinis vėjas, daugumas vandens garų ir elektrikos ore, ant galo — augstis kalnų, jų didumas ir tolima nuo krantų turi įtakmę ant besidarymo krantinių ir jūrinų brizų. (Tollans bus).

Kokiū budu susitvėrė svietas?

Parašė Prof. Dr. M. Wih. Meyer.

Vertė J. ILGAUDAS.

nas persikeitė nuo vidurių karščio į ugninį skystą magmą. Pasidarini tokiu budu sky- lė mėnulio lukšte išrodė, žinoma, kaipi vul- kanas, o aplink skylę pasidarė kiti vulkanai, kurie, gal, ir šiadien da nevaisi užgesę.

Ant mūsų žemės neįvyko toki masų su- simušimai ir tai dėlto, kad perėjo kur-kas il- gesnis laikas iki žemės atšalo, iki užsidėjo ant žemės tvirtas lukštas negu tas atsitiko su mė- nuliu. Beatsalant žemei suivierėjo su ja visos lanke buvusios masos ir, žinoma, lanke medegų meliko, kurios už kokių laiko būtų ga- lėjusios ant jos užkristi. Tiesa, gal kaip-kur užsiliko da koki medegų šmotas lanke ir, gal, šiadien atskrieja į žemės atmosferą me- teorai yra liekanomis tų lanko masų, vienok jau šiadien negali tos nuoplončios masos ant žemės paviršiaus pagimdyti kokio-nors perversmo, nes žemės atmosfera meteorus su- garuodina, paverčia į garus. Beto, reikia atsiminti, kad ant žemės buvo pirma kur-kas didesnis ir tvirtesnis atmosferos sluogsnis, negu dabar; tirštesnis atmosferos sluogsnis, žinoma, apsaugoja kosmišką kuną labiau nuo tokių sviedulių negu plonesnis, skyste- nis. Mėnulis gi, vienok, niekada nebuvo apsuptas tokiu storu ir tirštu atmosferos sluogsnio, kaip mūsų žemė, jau dėlto ne, kad mažesnis kunas visada yra apsuptas ir maže- sniu atmosferos sluogsnio, užtai kosmiški svieduliai galėjo jo paviršių kur-kas len- gviau pasiekti negu žemės ir kurie, žinoma, jo paviršių teip sudraskė.

Besenant žemei ir abelnai kosmiškiems kunams, persikeičia ant jų ir vulkaniski ap- sireiškimai. Tvirtas lukštas kosmiško kuno eina kas- syk storių, užtai gimdo jis kur-kas didesnį pasipriešinimą, atspirti, negu plonas lukštas. Einant tvirtam lukštui kas-kart storių, mažinosi, žinoma, ir vulkaniski apsi- reiškimai, kurie, vienok, buvo kas-kart smar- kesniais, gimdanciais kas- syk didesnes kata- strofas. Kad teip, istiesų, yra, tai tą galime da ir šiadien patėmyti, tiesa, mažesniame pa- vidale, nes mat, juo ilgiau vulkanas nevei- kia, juo ilgiau jis ilisli, tuo smarkesnė buv- jo veikmė, kada jis atveria pragarišką ryklę; arba, kitaip sakant, vulkaniski apsi- reiškimai buvo tuomet smarkiausi kada vulkanas yra išsėjęs ilgą laiką, kada nėra veikės. Pavei- zdu iam yra vulkanas Mont Pelee ant salos Martinique, kurio pragariškos veikmės pa- sekmes gal da kiekvienas pamena. Kitu pa- veizdu yra vulkanas Vezuvius, nes baisioji katastrofa, išaikinusi miestą Pompejų, už-ėjo teipgi tuomet, kada vulkanas visai nevei- kė, kada žmonės laikė jį užgesusiu. Tuom tarpu gi nereikalaujame bijotis kokios-nors smarkios katastrofos nuo Vezuviiaus, kada- gi jis nuolatai povaliai veikia. (Ča, vie- nok, autorius klysta, nes, nors vulkanas ir nuolatai veikė, visgi 8 d. balandžio, 1906 m., pagimdė baisią katastrofą, kurios tapo apie 1000 žmonių nužudyta. Neskaitant šitos pa- skutinės katastrofos, įvyko paskutinis didė- lis išsiveržimas 26 d. rugpjūčio, 1872 m.. Nuo tada vulkanas nuolatai veikė, ir žmo- nės manė, kad jis negreit atidarys savo pra- gariską ryklę; vienok jie apsiriko ir dabar, užgimus tai didelei katastrofai, negelbėjo nė žmonių meldinimas prie šv. Onos, nė prie kitų šventųjų: šventieji nesulaikė lavos bėgima, bet vien išmintingas žmogaus darbas. Mat, vien iškasimu gilių grabių pasisekė išgelbėti miestą Torre dell' Annunziata nuo užliejimo lava, o ne meldimu šventųjų, — juos sudegė no lava vieną po kitam. Kaip rodos, gam- tai nėra, žmogaus padaryti šventieji, šven- taisiais, — gamta skirtumo nedaro. Vie- nok, šitas paskutinis Vezuviiaus išsiveržimas (8 d. balandžio, 1906 m.), galima sakyti, yra istiesų jo paskutiniu; kaip rodos, užmirė jau ant visada vulkano vėlė, gimdanti vien žmogūdytes ir nelaimes. Mat patio vulka- no kaurka dabar labai nuslugo, ji net že- mesnė dabar už arti esantį kraterį Somma. Bet, atsiminę, kad ir vulkanas Mont Pelee tokiš-jau užgesęs buvo kaip dabar Vezuvius, turime priimti, kad visgi da Vezuvius kada- nors savo pragarišką ryklę atvers ir tukstan- čius žmonių nužudys; bet tas, žinoma, ne- greit įvyks. Tuom tarpu veikia da labai smarkiai Vezuviiaus krateris, vulkanas Stromboli. Vert.).

Iš pirmesnių aprašymų galime spręsti, kad žemėje pasidarė atskirios ugnavietės, kurios buvo susiršime su vulkanais. Be to galime manyti, kad vulkanai turėjo užginti ten, kur buvo pasidarę skystų ugninių me- degų ežerai, rezervuarai, kur magma buvo užliejusi klionius. Apart to, gal-but, kad nė vienas šiadienis vulkanas nėra susiršime su žemės viduriuose esančia magma, o jeigu kokis ir yra susiršime, tai tokių vulkanų ant žemės, be abejonės, yra labai mažai. Ido- mūs pavyzdžiai šitos nuomonės yra du vulka- nai ant salos Havai, butent: vulkanas Mauna Loa ir Kilauea. Pirmutinis vulkanas yra net 4170 metrų (apie 15000 pėdų) augščio, taigi, augščiausias veikiantis vulkanas ant visos žemės. Vulkanų krateris yra lava visa- da žėrinčiai skysta, deganti ir laiks nuo lai- ko išsoka į augstį, lyginai kaip ugninis fon- tanas. Tokiame-pat stovyje yra lava antra- me vulkano krateris, Kilauea, kuris guli 3000 metrų žemiau už pirmutinį. Kadangi vulka- nas Kilauea yra papėdęj vulkano Mauna Loa, tai būtų galima manyti, kad jis yra pa- razitas anoj, kad jis yra dalia didžiojo. Vienok išsiveržimai abiejų vulkanų neturi nieko bendro. Vulkanai negali jokiū budu paeiti iš vieno lavos ežero, rezervaro, ar, gal, net iš žemės vidurių, kadangi jiedu ne ant vieno augščio guli, kas, žinoma, nesu-

tinka su įstatymais hidraulikos. Be to yra visai negalima daryti, kad abu vulkanai ant vieno kanalo būtų, nes tai nedaleidžia skirtas vulkanų augtumas. Jeigu gi būtų vulkanai kanalu suristi, tai lava nubėgtų iš augščiau esančio vulkano į žemiau esantį ir augščiau esąs vulkanas turėtų užgesti, o žemiau esąs — pasididinti. Dabar, vienok, yra visai priešingai: augščiau esąs vulkanas yra net didesnis už žemiau esantį. Bet visgi gal vienas iš tų vulkanų paeina iš žemės vidurių, o kitas iš kokio lavos ežero, rezervaro, pasidariusio gadynėj, kada žemė pradėjo užsidėti tvirtu lūktu.

Kaip parodo geologiški žemės ištirimai, yra vulkanų veikmė po ilgą besiliejimui vidurių terejinės gadynės, staiga pasiekusi augščiau laipsni. Tuomet nuslugo žemės sluogsnis, esąs dabar Pacifiku ar Didžiojoje okeanu. Atlūzus žemės sluogsniai užgimė ant nulūžimo kranto didžiausi ant svieto vulkanai, būtent vulkanai Andų kalnų retėžiu, kurie pirma, žinoma, daug didesni ir smarkešni buvo negu šiandien. Vienok ir dabartinis jų veiklumas parodo da aiškiai, kad jie staiga, vienu laiku yra užgimę, ir kad jie yra da liekanomis to didžio perversmo. Be to, reikia dar paminėti, kad tas perversmas pagimdė ir Alpų kalnus ir abelini suteikė žemei ta išveidį ir pavidalą, kokį ji turi, maždaug, šiandien.

Priežastis tokio didelio žemės perversmo galėjo būti vien atmaina žemės lygsvarybės. Atmaina arba sugriovimas viešpatavusios lygsvarybės sudraskė susiliejusius žemės plotus, sutirštėjusius plėtmus ir juos kaip kur teip sustumė, sugrudo, kad jie pagimdė augštas kupras. Suardymas gi lygsvarybės negalėjo paeiti iš pačios žemės vidurių, bet tą turėjo pagimdyti išaukinės kosmiškos galybės. Galbut, kad tą pagimdė antras mažesnis žemės mėnulis (paskutinis sutirštėjęs medegų kamuolys pasiliekęs, pasidaręs iš medegų lanko), kuris ant žemės užkrito ir perkeitė ekvatoriaus vietą. Kaip jau žinome, yra susistūmusi pas ekvatorių augšta žemės vilnis. Vilnis pasidarė nuo žemės besisukimo aplink savo ašį, nuo ko teipgi susiplojo ir žemės poliai. Jeigu gi būtų mūsų žemė absoliutiškai kietu kumu, ant kurio nepagimdytų išaukinės gamtos pajėgos jokių įspūdių, tai dabartinė susistūmusi žemės vilnis, esanti toj-pat vietoj kaip ir žemės besisukimo ekvatorius, darodytų, kad nuo laukų kada užsidėjo ant žemės kietas lūktas, žemės ašis nesikrutino iš vietos, bet pasiliko toj-pat vietoje. Pasiremami mokslininkai ant fakto — žemės susiplojimo prie polių — aiškina, kad pirma turėjo būti žemė skystai ugninė. Šiandien, vienok, tapo teorikai kaip ir praktikai darodytą, kad ant žemės nėra tokios medegos, kuri būtų absoliutiškai kietą, nelinkstanti. Atrado, mat, kad ir kiekiausias uolos linksta, yra platiškos, žinoma, jeigu ant jų veiklama ilgai ir nuolatai, užtai turi turėti žemė šiandien būtinai tą pavidalą, kokį turėtų budama skystai ugninė. Skirtumas yra vien tame, kad skystas kumas greičiau susiploja negu tirštas arba kietas. Jeigu gi žemės poliai nuo vienos vietos kito keliu, mainėsi, tai teip jau turėjo keliauti skyri ir ekvatoriška žemės vilnis aplink žemę, turėjo kas-kart mainyti save vietą. Taigi, pas ekvatorių esąs 20 kilometrų augščio žemės kalnas, turėjo persikelti iš vienos vietos kito, žemės vilnis keliavo per visą žemės paviršių. Tiesa, tas keliavimas įvyko labai pailgava, nežymiai, vienok visgi galime numanyti, kad nuo to tapo nuolatai pajudinti žemės sluogsniai ir kad jie tegali tiktai tuomet tarpu sulipti su viena kitu.

Staigų ir ypač didelį perkeitimą žemės ašies pagimdė ant žemės užkrito mėnulis, nors, gal, jo masos ne labai didelio apimio buvo. Kad teip turėjo įvykti, tai tą galime pats lengvai persitikrinti: paimkime skritulį (vilkelį) ir jam besisukant suduokime kur nors į šoną, tada tuojau pamatysime kaip jisai pradės svyruoti ir nesisuks teip lengvai kaip pirma. Žinodami ypatingus apsisireikimus, pagimdžiusius ledų gadynę (apie ką vėliau šį-tą daugiau pakalbėsime), turime būtinai priimti, kad tuomet žemės poliai mažaisiais 20 laipsnių išsoko iš paprastos vietos, ką, žinoma, kitokių būdu negalime išaiškinti, kaip tuo, kad kosmiškos pajėgos padarė ant žemės ypač didelį įspūdį, kad tą pagimdė kosmiški įspūdžiai. Žodžiu sakant, daugumas faktų parodo, kad terejinę gadynę patiko žemė koki-nors ypač didelė katastrofa, kuri, kaip rodos, nedaug tesiskyrė nuo katastrofos, įvykdančios „svieto pabaigą“ (Apie tą apsisireikimą yra šitas pirmesnis, aprašančios t. v. „svieto pabaigą“, knygelė aprašyta). Didžioji katastrofa, vienok, buvo dideliu žingsniu pręskini žemės besivystyme, nes žemės vulkanizmas vėl atgijo ir įstojo į naują fazą (gadynę), kurioje, tiesa, ir šiandien da tebegyvename, nes da ir šiandien patėmijame žemės ašies krutėjimą, virpėjimą.

Tiktai po milijonų metų sugrįžo šiek tiek žemė į paprastą besivystymo vėžes. Daugumas vulkanų visai užgeso; o dabartinė vulkanų veikmė, teryra mažu atbalsu buvusios toj gadynės. Daugumas tų pragariskų ryklių persikeitė į labdaringas, sveikatai gaivinančias gamtos įtaisas, į karšto vandens versmes, kurios beveik visos paeina iš vulkaninės žemės. Idomišiausias ir garsiausias karšto vandens versmė yra Karlsbade, Čekijoje. Versmė nuolatai meta augstų karštą vandenį ir ją galima pavadinti karšto vandens vulkanu. Senovėj buvo tame uolų plysiuje didelė daugybė vulkanų.

Idomiomis liekanomis vulkaniskų apsisireikimų yra teipgi ir geizeriai. Geizeriai aiškiai negu garsi Karlsbade versmė karšto vandens perstatė tikrą vulkaninę veikmę to laipsnio, kuriame atauso, sutirštėjo kitados

skystai-ugninis žemės paviršius, o dabar iš geizerių išmetamas augstų vanduo užstoja magmos vietą. Geizeriai, paprastai, gema vien vulkaniskoj žemės aplinkėj, o kaip-kada ir užgesusių vulkanų atvarose arba olose. Iš atmosferos nukrintas vanduo sunkiasi per žemės paviršių ir jos karštus vidurius ir pripildo tokiu būdu vulkanų olas. Kadangi olas labai gilios, tai gali vanduo gėlmėse nuo viršesantio vandens stulpo spaudimo didesnę temperatūrą pasiekti negu 100° C. ir prie tos augštos temperatūros neuvirti. Viršus gi vandens stulpo nepasiekia vienok virimo temperatūra, kadangi ten vanduo greitai atvėsta, atšala. Kadangi nuolatai teka verdantis vanduo iš žemės vidurių olon, tai virimas vandens gema visada tam tikroje gėlmėje. Virš virimo vietos esąs vandens sluogsnis liekasi išmetas oran, o žemiau esąs vanduo, įgavęs liuosybę, pradeda irgi virti. Taigi geizeris tol veikia, kol yra oloj vandens; kada visas vanduo buva išmetas, geizeris apmiršta iki laikui, kol tam tikroje gėlmėje vėl vanduo pasiekia paskirtą temperatūrą. Geizerių veikmė turi šioki-tokį panašumą protuberancų arba ir saulės plėtmų apsisireikimams, o teipgi, žinoma, ir vulkaniskiams apsisireikimams. Apie tą, vienok, pasakėme šį-tą jau pradžioj šitos knygelės, kadaėjo kalba apie saulės protuberancus (iskylimus). Duokime sau, jeigu visos žemės jūrės būtų apdengtos kiliometro storio ledų sluogsniais, ir tas ledas, lyginal kaip tvirtas lūktas mūsų žemės, būtų labai susiplašiojęs.

Geizeris Yellowstone parke, Amerikoje.

susiskaldęs, tai per tuos plyšius veržtųsi teipgi vanduo eruptiškai iš žemės vidurių augstyn — lygiai teippat veržiasi dabar magma iš žemės vidurių.

Betyrinėdami ikišiol atitikome daug visokių atskirų, pavienių apsisireikimų, tveriančių svietus, vienok, iš tų apsisireikimų sutvertas, išsivystęs svietas yra da tuščias, tyras, sulyginant jį su gamtos grolybėmis, apsiaučiančiomis mus. Ant žemės paviršiaus lošia dabar nelabai svarbią rolę vulkaniskai apsisireikimai. Didėsni dalis žemės kalnų neturi visai vulkanų — nė veikiančių nė užgesusių.

Kokių būdu pasidarė kalnų retėžių branduolys per susistūmimą žemės plotų, tai tą jau maždaug pirmiau aprašėme. Kalnų branduolys, vienok, susideda iš tos pirmutinės medegos, kuri, esant ant žemės kamuoliui da skystam, ant jo nusisėdo. Ant granitinio uolos sluogsnio nusisėdo toki sluogsniai, kurie vien tegalėjo paeiti iš vandens. Užtai galime tvirtinti, kad labiausiai prisidėjo vanduo prie padarymo dabartinio kalnų išveidžio. Taigi, dabar prisidėjo prie veikmės ugnies, apie kurią iki šiol vien tekalbėjome ir aplinkbėgis, cirkuliacija vandens. Įveikmes vandens aplinkbėgį, cirkuliacijos, galime kasdien labai lengvai užteimti.

Jau iš pirmutinių aprašymų gerai matėme, kaip galime sulyginti vandens sutirštėjimą mūsų atmosferoj su besidarymu pirmo ugninio skysto lūktos kosmiško kuno; skirtumas vien tame, kad čionai yra eilė atbulai negu daranties kosmiško kuno lūktai. Mat virš kosmiško kuno skysto lūktos buva didelis sluogsnis atmosferos, lygiai tokis, kokis ir dabar apsiaučia mūsų saulė. Taigi, skystas ugninis lūktas buva apsiaustas iš abiejų pusių, nuo viršaus ir nuo apačios oro arba medegų oro pavidale, per skystą lūktą išseiveržia nuolatai iš apačios šioškos-tokios medegos, kurios padidina kas-kart kuno atmosferą. Tas pats įvyksta da ir šiandien: atmosfera nuolatai prisipildo medegomis, išseisomis per vulkanų olas iš žemės vidurių. Kada buvo kosmiško kuno lūktas da skystas, pasidarė jo atmosfera labai tiršta ir iš jos galėjo, be abejonės, tukstančius metų nuolat lyti, bet lytus, vienok, niekada negalėjo pasiekti karštą kuno paviršių, kadangi bekrisdamas persikeitė nuo karščio į garus ir vėl į augstį iškilo. Galų-gale, vienok, kunas atšalo jau ant tiek, kad kuno klonuose, olose galėjo užsilaikyti verdantis vanduo. Tada užgimė kova vandens su ugnia, kuri da ir šiandien nepasibaigė, tačiau, išeiga, rezultata tos kovos galime matyti jau ir šiandien gana aiškiai. Tokiu būdu, bekovojant ugniai su vandeniu, prisipildė vandeniu vis didesni klonai, pasidarė pelkės ir ežerai, kurie vėliau persikeitė į jures, o šiandien yra visa planeta apsiausta vandens sluogsniais. Taigi kosmiškas kunas susidėjo iš šių eilių arba sluogsnų skirtų medegų: jo branduolys yra da orinų, gazių, ant šito yra sluogsnis skystų medegų (magmos), ant to sluogsnio yra kietas lūktas, o ant lūktos vėl sluogsnis skystų medegų, būtent, vandens, o galų-gale, ant šito sluogsnio da kitas orinis sluogsnis — atmosfera. Nors sluogsnų pavidalas atsikartoja, vienok neturime pamiršti, kad juo arčiau žemės branduoliui esąs sluogsnis

yra ir juo sunkesnis ir tirštesnis, nors, tiesa, branduolys teipgi orinis, susideda iš gazų. Taigi žemės branduolys, susideda iš gazų, nėra tokis lengvas kaip oras, bet sunkiausias, ant jo esantis skystas sluogsnis magmos yra jau už žemės branduolio gazus lengvesnis, o žemės lūktas da lengvesnis už magmos sluogsnis. Kaip jau pirma minėjome, juo gilyn į žemės vidurius įsikasime, tuo sunkesnis bus žemės sluogsnis, mat, kaip žinome, kiekvienas sunkesnis daiktas grimsta dugnan.

Iš krastų jurių, kaip kur, be abejonės, išsikiso uolės, nes mat geologai atrado, kad jau nuo senų senovės kaip-kurios uolas vanduo nepasiekė ir jų paviršių nė kiek neatmaigė. Vienok didesnę dalį kalnų, išsikisusių iš jurių, vanduo skalavo ir ardė tiek kiek tik įgalėjo. Kada vanduo karštesnis buvo, tada galėjo ir labiau kalnų pakrantes ardyti, nes karštas vanduo visada daugiau įveikia negu šaltas. Beto, užlaiko karštas vanduo kur-kas daugiau dumblo ar mineraliskų medegų negu šaltas. Taigi beskalaudamas karštas vanduo kalnų, uolų, krantus, prisipildė visokiais mineraliskais produktais, bet juo labiau vanduo atšalo, tuo mažiau galėjo palaikyti savyje tų mineraliskų produktų ir šitie pradėjo nusisėsti, nugulti ant jurių dugno. Iš šito matome, kad ir tolesniai atvėsimos procese įvyksta tas pats ką ir pirmesniai, nes ant jurių dugno teip-pat nugula visoki sluogsniai, kaip ir ant gazių saulino kamuolio. Nusisėdinę yra dvejopos rūšies: vieni susideda iš mineraliskų produktų, dažniausiai paeinančių nuo kalnų, o kiti susideda iš paprastos žemės, iš dumblo, atnešto upių, nuo laukų; vienok abi rūšis susilieja maždaug kruvon. Toki nusisėdiniai įvyksta da ir šiandien ir mes vadiname juos „sedimentiniais sluogsniais“, taigi, sluogsniais, kurie nugulė pavidale dumblo ant jurių dugno, o laukui bėgant sukietėjo. Pirmiausiai, žinoma, tie sluogsniai buvo ant jurių dugno, bet vėliau, kada žemės lūktas pavidalą keitė, iškilo jie į augstį, nes kur dabar yra sausumai, ten, kitados, žilų senovė, buvo jūrės. (Kokios priežastys pagimdė perkeitimą jurių į sausumus, tai tą jau aprašėme pirmiau, nors, tiesa, labai trumpai). Labai tankiai galime matyti kalnuose sluogsnius horizontaliai gulinčius ant viens-kito, lygiai teip, kaip jie paeilini nusisėdo, pasidarė, ant jurių dugno, vienok, kaip-kada atitinkame sluogsnius keliais tukstančiais metų augščiau vandens paviršiaus, taigi, tas reikią, kad teip augstai iškilo tuometinis jurių dugnas. Bet dažniausiai atitinkame sluogsnis sustūmus, suspaustus arba ir sudraskytus. Šitokis sluogsnų stovis, padėjimas, parodo gana aiškiai kaip žemės lūktas keitėsi besivystydamas per tukstančius metų, kaip ji nuolatai kruta ir mainosi, bet svarbiausias, vienok, yra tas, kad nė svietų besivystime nėra nieko amžino, nesimainančio. Ypatingai gerai galime pažinti uolų, sluogsnų susiklojavimus ant čiapat esančio paveikslėlio, kuris perstato krantą Uru ežero, pro kurį eina vieškelis Oxen.

Uolų sluogsniai šale Oxen vieškelio, Šveicarijoje.

Kokių būdu pasidarė uolų susiklojavimai? Ant šito klausimo galime lengvai atsakyti: susiklojavimai pasidarė tokiu-pat būdu kaip ir susiklojavimai šepketos, taigi, per sustūmimą. Kadangi žemė kas-kart labiau atvėso, atauso, tai ji teipgi ir sumažėjo, lyginal kaip kiekvienas kunas kad sumažėja atvėsdamas. Žemės lūktas pasidarė žemai perdidelis ir užtai jis susitraukė, susiklojavė. Nusisėdę, sedimentiniai sluogsniai tapo povaliai, tie vilnys prie kranto, iškelti į augstį, ištumti pagal paviršių pirmutinių uolų, o kaip-kada tapo sluogsniais teip augstai iškelti, kad jie perlužo ir apsisvertė, lyginal kaip jurių vilnys, toki sluogsniai randami dabar atbuloj eilėj. Šitokiu būdu turėjo būtinai pasidaryti nauja kalnų forma. Beto, prie atmainų tikro sluogsnio išveidžio prisidėjo nemažai ir vanduo pavidale lytus. Lytus, žinoma, įstengė kur-kas labiau nunešti, kadaisia per nusisėdimą pasidariusius žemės sluogsnis negu kalnų vidurio uolas, kurios yra jau prie pirmutinės ugnies užgrūdintos (užkietintos), lyginal kaip plytos deglynėj. Tokiu būdu vanduo nunešė kaskart labiau kalnų viršunes, kaukuras. Užtai didesni dalis kalnų kaukūrų susidėjo šiandien iš pirmutinės uolos, iš granito, gneiso etc., pasilutūnėmų gi kaukūrų susidėjo iš žemių, sunektų nuo kalno viršunes, bet paeilų pagal jų nusisėdimą — seniausiu sluogsniai yra visada pirmutinei uolai arčiau,

Vienok labai retai tegalime užtikti nusisėdusius, sedimentinius sluogsnis begulint simetriškai abiausiai kalnuose branduolio. Teip, paveikdam, Alpų kalnynai keliai povaliai nuo šiaurės augstyn, žinoma, skyku su sedimentiniais žemės sluogsniais, bet ant plečių-link kalnynai staiga pasibaigia, yra statūs ir ten matosi vien sluogsniai pirmutinės uolos. Mat ten yra žemės sluogsniai perlužę, nutrukę ir labai žemai nusluge; čia, kadangi nuslugo didelis žemės sluogsnis, lyginal kaip sluogsniai prie Pacifiko arba Didžiojo okeano krantų, nuo ko, žinoma, ir vulkanai užgimė, nes ta Alpų kalnų aplinkė vulkanizma. Prie papėdės augstų uolų, susidėdantių iš granito, taigi iš pirmiausiai atšalusiu medegų, guli da viener-kitur mažai siauri retėžiai sedimentinčių žemės sluogsnų, šie pasidėjo visa žemė iš pirmųjų uolų.

Sedimentinškose uolose pasidarė upės. Pirmiausiai perkeitė upės pavidalą kalnų; suraizdydamos kalnynus įvairiose vietose pagimdė kalnų retėžius. Vanduo, mat, dirba ir prie budavonės kieto žemės lūktos; vanduo nuneša žemės dalis vėl atgal į jures, iš kur jos paeina ir iš kur sluogsnis iškėlė į augstį kalnynus tveriančios pajėgos. Vienok granitinėmis kalnų viršūnėmis nedaug gali padaryti vanduo. Mat ne vandenų gimimus — ne vandens įveikiamos, vanduo nepadaro ant jų jokios žymės. Užtai, idant ir tuos galimus įveikti, turi juos pasitvirtinti daug galingesės pajėgos negu vanduo. Galingesėmis pajėgomis buva ledai. Pirmia sniegas apdengia kalnų kaukuras, o laukui bėgant persikeičia jis į ledus ir pagimdo didelių glečierius. Glečieriai suskaldo kiekiausias kalnų uolas, o slinkdami žemyn nuo kalno, nutekina arba nudilina skardžias uolas. Bet, kur žilų senovės upės į mares įleijo, ten išgraužė vanduo ir ledai labai dideles olas arba daubas, kurias šiandien vadina me fjordais. Mūsų aprašomas žemės paviršius matė jau labai daug visokių laukų, visokių gadynių ir, žinoma, kas-kart keitėsi, nes ant jo veikė nuolatai per ilgą gadynės visokios gamtos pajėgos. Ypač daug prisidėjo prie mainymo žemės paviršiaus išveidžio dvi pajėgos: viena — kalnynus gimdanti, iškeltanti žemės paviršių; antra — vandens pajėga, kuri griovė ir naikino iškeltus kalnynus. Taigi, tie dvi pajėgos kovojo nuolat su viena-kita, o žemė, žinoma, turėjo nukęsti. Vienok nė šiandien da nepasibaigė veikmė tų dviejų pajėgų. Nueikime pas srianiusiekiant upelį, o pamatysime kaip neša nuolatai vanduo žemės, kaip jis griauja kalnus ir lygina žemę. Kitas dalykas šitas: garsus mokinčinis Penck susekė, kad ir dabar da keliai Alpų kalnynai. Taigi, nė antrąją pajėgą da neužmirsi, bet veikia ir keičia išveidį žemės paviršiaus. „Amžinas“ apsigėdantis skardžias kalnų uolas, yra mokslininkai, kuris tyrinėja geologiskų žemės sluogsnis, tiktai kaipi putoj jurių vilnis. Kadangi betyrynėjant sluogsnų senumą, tukstančiais metų teip greitai praeina kaip viena sekunda.

Žilų-žilų senovė, kada tvėrėsi ant mūsų žemės jūrės ir kalnai, buvo žemė tokia tiršta atmosfera apsupta, kad jokis saulės spindulys negalėjo pasiekti jos paviršių. Visa žemė buvo garuojančiu dumbliu ir tiktai kada-kada apviesdavo aplinkinę išsiveržę vulkanai ir lava. Jokia gyvybė negalėjo tuomet vystytis ant žemės. Oras buvo pilnas visokių vodingų garų, ypač daug jame buvo anglirugšties, kuri, kaip žinome, visiems gyvūnams blėdinga. Tiesa, anglirugštis yra tikru augmenų maistu, lyginal tokiu-jau kaip mums oxygenas. Vienok, augmenų augimui teipgi yra reikalinga ir šviesa, o tos nebuvo tuomet ant žemės, užtai negalėjo augti nė augmenys. Galbut, kad tuose laikuose da nebuvo saulės, o jeigu ji ir buvo jau, tai visgi ji tuomet švietė da labai mažai, kadangi ji buvo pirmapradiniam stovyje miglų susigrūpavimo. Mės teipgi turime neužmiršti, kad nuo tų gadynių, apie kurias dabar kalbame, praėjo jau nemažiau kaip penki šimtai milijonų metų, užtai negalime žinoti kokiame išsivystymo laipsnyje tuomet buvo mūsų saulė ir kiti kosmiški kunai priklausančių mūsų saulės sistemai. Pasiremami ant pirmutinių ištirimų galime manyti, kad toje gadynėje musikė saulė buvo daug didesnė negu dabar, vienok nesvietė teip labai kaip šiandien, arba, neisidavė tiek daug šilumos. Tuose laikuose neturėjo saulė da tokios didelės vertės žemei kaip dabar; šiandien negalėtume visai gyventi be saulės, o teipgi negalėtume vystytis nė kiti gyvūnai, ar augmenys be saulės šviesos. Saulė yra dabar mums visukuom, nuo jos priguli mūsų ir kitų gyvūnų ir augmenų gyvenimas. Nors gal ir padarė tuomet ant mūsų planetos šioki-tokį įspūdį vidurių visos sistemos susigrūpavusi miglų masa, nors ir priverė masa mūsų planetą suktis aplinkui, bent į metus kartą, tai visgi nepadarė tas da jokios žymės ant mūsų žemės — visur ir visada viešpatavo ant žemės didelė tamsa. Saulė tuomet nebuvo reikalingai žemei: pati žemė buvo atvėstanti saulė ir gimdė daugiau šilumos negu ją reikėjo. Toje gadynėje nebuvo ant žemės nė dienos nė nakties, nė žemės juostų, nė meto laikų, užtai vadina geologai šią žemės epochą *arecheiška gadynė*. Toje gadynėje susitvėrė ant žemės pirmutinės uolos, kurias atrandame šiandien žemiausiuose žemės sluogsnuose, ir apie kurias, kaip pamenate, jau gana daug kalbėjome. Šitose uolose da niekada neatrado mokslininkai kokio-nors pėdsakio tuomaikinės gyvybės. Taigi tas parodo, kad toje gadynėje nebuvo da ant žemės jokios gyvybės.

Kaip-kuriose vietose galime patėmyti, kad šitos pirmutinės uolos susidėjo sluogsniais? (Toliaus bus.)

Paprotys.

Paprotys yra varinėtojas vergų ir tuo patim kartu apsaugotojas žmonių.

Jis yra tarnas ir terionas. Mės reikalaujame turėti daugelį papročių ir vartoti juos.

Paprotys užima vietą many-mo. Mės paprantame ką daryti per papratimą ir dalykas yra nuveikiamas diena iš dienos be jokio sužiniško pasistengimo proto. Butų nesmagu jeigu reiktų turėti omenį skaitlių trepų laipynės kokuu syk lipant aukštyr ir žemyn. Parsieitų parpulti tamoje šimtus skyki. Bet paprotys pamokina kolas galvoti, jos užneša ir nuneša mus tikrai ir atsargiai nežinant mums ką josios daro.

Mazuose daiktuose gyvenimo paprotys yra brangum. Yra gerai turėti paprotį reguliariai valgyti, reguliariai maudyti, reguliariai valyti savo dantis, reguliariai valandas miegoti, eiti gulti ir kelti.

Kiekvienas iš tų papročių yra didelės medegiskos vertės mums. Toki papročiai užlaiko sveikatą; jie suprastina gyvenimą ir prailgina jį ekonomizuodami gyvumą.

Niekas nėra svarbesniu už išauklejimą gerų papročių — tie, kurie vengia nereikalingų stengimų ir duoda pajėgoms proto liuosybę veikti gyvenimo tikrai svarbų darbą, tie tik nuveikia ką nors naujo.

Gyvenimo mažamjam rate paprotys yra taupintoju laiko ir pastangų.

Dideliame gyvenimo darbe paprotys yra traudymu, jis reikią atbukimą, stoką žengimo.

Mės įeiname į aplinkinį ta-ką ir einame juomi aplinkui savaitė iš savaitės, iš meto į metą. Mės nesame savo našta tikrų ar išvaizdintų sunkenybių. Mės turime savo šioki-tokį rinkinį pinigų ar ambicijų šioškos-tokio laipsnio. Ir su šita savo sunkenybe ant pečių mes einame ratu aplinkui — nedaugis iš mūsų turi energijos ištukti į platesnius laukus pasistengimų vertų valandos.

Paprotys yra mūsų ratu, mūsų vergu.

Tie, ką yra nuveikę ką nors istorijoje; turėjo drąsą sulaužyti paprotį ir energiją nuveikti ką naujo, nepaprasto.

Visi žmonės turėjo paprotį tam tikru keliu keliauti į Indiją. Kristupas Kolumbas atsisakė nuo to papročio ir pasiryžo nuvykti Indijon nauju keliu. Jis neatrado naujo kelio į Indiją, bet jis atrado šitą sausumą, kuris yra geresnis už aną.

Mokslu vyrai buvo papratę tikėti, kad saulė sukasi aplinkui žemei, kad visa stebuklinga visata skrieja aplinkui mūsų menkytę mažą planetą. Bet žmogus aukštesnio laipsnio apleidė paprotį to manyto ir surado tiesybę sulyg sutvėrimo, kuriamė mės esame tik dulke.

Per amžių amžius žmonės buvo papratę lenkti savo sprandus kitiems. Jie kentė mokečius, smugius, priverstiną tarnystą kariumenėje, brutuliškumą, kančias. Bet tai čia, tai ten, Prancūzijoje, Anglijoje ir čia žmonės atsisakė nuo papročio tarniškumo ir užgimė laisvos tautos. Su tuo patim papročiu kovoja dabar žmonės Maskolijoje prieš savo prispaudėją, ir susipratę jie darbininkai visame sviete.

Atsisakyti nuo papročio reikalaujasi energijos. Paprotys, kaip sakėme, reikią veikimą be protiško pasisten-

gimo. Pasistengimas yra skaudus mūsų nelaimingam protui. Tik neseniai dar silpnos smegenys mūsų kau- lėtose kanklėse išsivystė iš gyvuliškų o padėjimo. Mes turime tik kelis trumpus šimtmečius netobulo mistri- mo užpakalį savęs. Mes ne- kenčiame protiško darbo taip kaip nelaimingas tinginys nenorima vaikščioti. O kada mes imame galvoti, tai mes panėsime daugiau tinginiui ant žemės negu ereliui ant oro.

Mes turime persikeisti iš tinginio į ką nors geresnį; pa- metimas protiško papročio yra pirmu žingsniu.

Bet nereikia manyti, kad pirmutinį žingsnį išeinant iš vėžs yra atsidėjimas sunkus, įklaus darbo. Ne- ra nieko besumanesnio už manytį, kad norint padaryti žingsnį, reikia apilsti vie- ną daiktą pirma radimo kito, geresnio.

Gražiausias mokslas.

(ANATOLE FRANCE, SARARYS PRANC. AKADEMIJOS.)

Nors tai būtų per daug tvirtinti, kad mes Europoje priimame mokymą nirva- nos, vienok reikia pripažinti, kad Buddizmas šiandien, likęs plačiau žinomas, tu- ri didelę pajėgą pritraukti akylesniųjų ir valnadvasių ir kad magiškas Kakija- Muni'o gali įgauti didelę pa- jėgą ant prastaiširdžių pro- tų.

Idomu yra atsiminti, kaip šita versmė dorybės atsirad- dus ties apacia Gimalijų pir- miaus pilno išsiplėtojimo ge- niuolais, vis dar tebe- užlaiko savo neįsivaizduojamą skai- stumą ir tveriantį šviežumą, ir kad galvočius iš Kipila- vathu net šiandien yra geriau- siu rodos davę ir brangiau- siu draugu nelaimėse.

Buddizmas vargiai gali būti pavadintas tikėjimu. Jis neturi nei kosmogonijos, nei dievų, nei tikro garbinimo budo. Tai yra gražiausia dora ir filozofija, kuri gali- lygintis su drąsiausiomis ma- stimis dabartinių protų.

Buddizmas apėmė Tibetą, Birmą, Siamą, Kambodiją, Annamą, Chiną ir Indiją be praliejimo nei vieno lašo kraujo. Indijoje jis galėjo išsilaikyti tik ant salos Cei- lono, bet jis turi pasekėjų 400-000000 kitose dalyse Azi- jos.

Prisižiūrėję Buddizmui arčiau, nėra per daug įstabu, jei jis pradeda išsigyventi Europoje. Juk tai Buddiz- mas, ką ikpėpė Vokietijos pajėgiausiam filozofui filo- zofija, kurios pastebėjimas tikrumui nei vienas neabejo- ja daugiaus. Yra labai ge- rai žinoma, jog Schopen- hauer pastatė savo teoriją valios ant pamato buddhisti- kos filozofijos. Didysis pesi- mistas pats neuzgina to ir sa- vo knoprasčiausios išsiuros miegotuvėje jis laikęs net auksotą stovylą Buddho.

Reikia teigti pripažinti, kad teosofistai, su savo kei- stais įtikėjimais bėgyje pas- kutinių metų nuveikė labai daug, kad mokiniams Kaiki- ja-Muni'o yra plačiai žinomi Anglijoje ir Prancūzijoje.

Tuo patim žygiu, Suman- gala, aukštasis kunigas ba- nyčios pietuose priėmė euro- pinį mokslą labai draugiš- kai. Apisilautęs savo gelto- nu plostiumi, šitas juodbru- vys galvočius skaito veikalus Herberto Spencerio, kramty- damas sau betelį. Buddizmas iš visų pusių yra da- augingas mokslui ir dėlto Sumangalai patika priskaityti Darwiną ir Lattre'ą prie sa- vėntųjų, kadangi jie, kaip

ir anie asketai troško išpla- tinti teisybę ir parodė didelę neapikantą medegiskal gero- vei šio svieto.

Pietinė bažnyčia, kurios galva yra Sumanjala, yra nuosaukšės ir laisvės už- siaurinę bažnyčia, kurios apaštališkasis sostas yra Ti- bete.

Prisižiūrėjus arčiaus šio- tom dviem bažnyčiom, jos tankiai pasirodo juokingo- mis dėl jų nežnybės ir prie- tarų, kuomet Buddizmas yra gryna išmintis, melis ir mielaširdystė.

Vieną dieną nelabai seniai aš atsiduriau tyliuose kam- baruose muzėjaus Gutmet ir čion terp dievų Azijos viduj tylinčių šešėlių mokslo, nors gerai žinojau apie šiolaičinį bruzdama lauke, nuo kurio nei vienas gyvas žmogus ne- gali visiškai būti liuosas, aš galvojau apie sun- kius būtinumus gyvenimo, apie tiesas, kurios verčia mus prie darbo, apie gyve- nimo kančias ir, bestovėda- mas ten akivaizdoje šito se- nojo galvočiaus, kurio balso keturi šimtai milijonų žmo- nių dar vis tebeklauso, turiu pripažinti, kad man atėjo no- ras melstis prie jo kaipio dievo ir prašyti jo pasakyti man paslaptį, kurios visi val- donai ir tautos įeško veltui — mokslo pažinimo, kaip gy- venti priderančiai.

Ir man pasirodė, kad šitas jaunas asketas, sėdintis su- keitęs kijas ant vandeninės lelijos, ženklo nekaltybės, at- sakė man dviem žodžiais: mielaširdystė ir atsidavimas.

Visa jo istorija, buk ji sau- tikra ar išvaizdinta atėjo man omerin. Ji sakė:

Aš buvau sunumi kara- liaus ir buvau užaugintas puikiuose rumuose ir gra- viose daržuose, kur aukštin- trykšlės tryško ir gražūs po- vai rodė savo puikias spalvas ant žalios vėjos ir kur aukš- tos sienos slėpė skurdumą svieto nuo mano akių, bet mano širdis buvo liudna, ka- nangi tik viena mintis buvo pas mane. Ir kada mano gražiausios vergės žaidė man ir šoko mano akivaizdoje, tai mano haremas iš- rodė man kaipi kapinė.

Keturis kartus apleidau šio- savo daržą. Aš sutikau seną žmogų ir jaučiausi taip silp- nu nuo senatvės kaip jis pats; sutikau sergantį ir jau- čiausi sergas tą pačią ligą; užėjau ant lavono ir mirtis buvo manyje. Sutikau ant galo asketą ir pamaciau, kad ramumas yra pas jį ir pano- rėjau pasiekti tą patį, sekda- mas jo paveikslą.

Vieną naktį, kuomet visi mano rume buvo įmigę, pas- kutiniu kartu pasiziūrėjau aš į savo miegančią pačią ir vaiką, užsėdau ant savo baltos arklės ir išlekiau į lie- nus apmislinti žmonijos skurdą, jo nesuskaitomas priežastis ir kelius prašalini- mojo.

Aš paklausiau dviejų gar- sių užtausėlių, kurie pasakė man, kad tik per baudimą savo kuno žmogus gali at- siekti išmintį. Bet man jau- tėtis, kad šitie žmonės nėra išmaningais ir aš pats buvau teip suvargęs be maisto per daugelį dienų, kad piemenys ant kalno Gava, pamatė ma- ne šaukė: „O, žiūrėk tik į šitą užtausėlį; jis visas pujuo- dės, pamėlyzavęs ir turi spal- vas kaip žuvis matūra.“

Aš buvau beveik bėmirs- tas, nesuradęs išminties, ku- rios aš įeškojau, bet atėjus į pakraštį azero Nairandžiana aš užvalgiau medaus, viralo ir pieno; kurioje mergina pasilė man ir: tokiu būdu susitaprinęs, aš atsidėdau ty- liame vakare po medsiu Bud-

dhi ir perleidau naktį tylio- se mintyse. Arti švintant mano vėls atsivėžė kaip bal- toji vandeninė lelija ir aš pa- jaudiau savyje, kad visas mūsų skurdas pareina nuo mūsų pagėidimų, kurie iš- kraipė tikrą pobūdį visų daiktų. Vienok įėjau mes- turėtume pilną pažinimą vi- satos, tai mums būtų aišku, kad nieko nėra verto geisti ir šitas žinojimas užbaigtų visą mūsų nelaimingumą.

Nuo šitos dienos aš sten- giausi susiturti nuo visokių pagėidimų kilančių manyje ir pamokinti kitus žmones daryti tą patį. Mokinau aš juos prastybės ir teisingumo, sakydams: „Nei su atsidėji- mu sušukuoti plaukai, nei turtai, nei aukšta kiltis ne- padaro Brahmano. Tik tas, pas kurį gyvena teisybė ir teisingumas yra laimingas“.

Toliau mokinau: „Atsi- dūk savo puikumo, savo tū- mybės ir pagėidimų. Kaip drumblas sunaikina menką bakažę, taip pagėidimai su- naikina laimę ir tu turi iš- plėsti juos iš savo širdies, ka- dangi jie yra kareivija my- nio. Tu negali jaustis lai- mingu turėdamas visokius norus kaip ir negali užgesinti troškulių visais vandenimis jurių. Išmaingumas vienas gali užgesinti troškulį dvasios. Buk su apykanta, be pyksmo, be apgavystos. Buk kantrus su bekantriais, atleisdamas tiems, kurie tau skaudžia. Visuomet daryk kitiems tą, ko tu norėtum nuo kitų. Niekuomet niekam nedaryk blogo.“

Šito aš mokinau beturčius ir turčius per keturiasde- šimtis penkis metus, po kurių man buvo leista įeiti į lai- mingas sritis ramumo, ku- riuomi dabar gėriuosi per visus amžius.

Pasakęs šitą auksinis stabas nutilo, žiurdamas į mane sa- vo gražiomis akimis su savo kerančiais juoksmu.

O jei jį Kakija-Muni kuomet nors gyveno, kaip aš tam ti- kinu, tai jis buvo geriausias iš žmonių. „Jis buvo šventu“, žinok Marko Poto, išklauses jo istorijos.

Teip, jis buvo šventu ir galvingu. Bet jo išmanin- gumas nebuvo pateiktas vien- val bruzdantiems žmonėms Europos ir Amerikos ir vai- stas, kurį jis prisilo gydymui visuotinio blogo, negelb- sti mums. Jis prizada, kai- užėjau ant lavono ir mirtis buvo manyje. Sutikau ant galo asketą ir pamaciau, kad ramumas yra pas jį ir pano- rėjau pasiekti tą patį, sekda- mas jo paveikslą.

Vieną naktį, kuomet visi mano rume buvo įmigę, pas- kutiniu kartu pasiziūrėjau aš į savo miegančią pačią ir vaiką, užsėdau ant savo baltos arklės ir išlekiau į lie- nus apmislinti žmonijos skurdą, jo nesuskaitomas priežastis ir kelius prašalini- mojo.

Aš paklausiau dviejų gar- sių užtausėlių, kurie pasakė man, kad tik per baudimą savo kuno žmogus gali at- siekti išmintį. Bet man jau- tėtis, kad šitie žmonės nėra išmaningais ir aš pats buvau teip suvargęs be maisto per daugelį dienų, kad piemenys ant kalno Gava, pamatė ma- ne šaukė: „O, žiūrėk tik į šitą užtausėlį; jis visas pujuo- dės, pamėlyzavęs ir turi spal- vas kaip žuvis matūra.“

Aš buvau beveik bėmirs- tas, nesuradęs išminties, ku- rios aš įeškojau, bet atėjus į pakraštį azero Nairandžiana aš užvalgiau medaus, viralo ir pieno; kurioje mergina pasilė man ir: tokiu būdu susitaprinęs, aš atsidėdau ty- liame vakare po medsiu Bud-

Atsitiko, kad Vasavadatta, kuri papildė piktadėjystę buvo nusmėkta supiaustyti rankas, kojas, ausis ir nosį. Ją nuvedė ant kapinių ir nu- sprendimą išplėdė ją ten pa- liko.

Ji buvo gyva ir jos tarnai- tės, kuri ją mylėjo, likosi prie- jos ir baide nuo jos muses su- vėduokle, idant, varginga kankinama mergina galėtų ramiai numirti. Bepildant jai šitą mielaširdystės parei- gą, ji pamatė vyrą atelant, kuris nešrodė, kad jis čion būtų šęs iš žingaidumo, bet greičiaus dėl pasigalėjimo. Vaikintis laikė sauldenį vir- šų jo galvos. Tarnaitė pa- mačius jog yra Upagupta, greitai surinko savo ponios rankas ir kojas ir uždengė su- savo plostiumi.

Jaunas žmogus priėjo prie Vasavadattos ir tyliai žiūrėjo į merginą, kuri pirmiaus bu- vo brangiausiu žemėnų miesto. Meiliotė pravėrė akis ir, pažiusi jį, tarė mirs- tančių balsu:

„Upagupta, Upagupta, kada mano kunas buvo pare- dytas brangiais silkais, kada jis buvo minkštas ir baltas kaip baltoji lelija, tai aš vel- tui laukiau tavęs. Ko tu ateini, kada aš esiu kruvina ir sukapota ir galiu sužadinti tik jausmus pasibaisėjimo ir pasišlykštėjimo?“

Balsu pilnu neįspasakymo malonumo Upagupta atsa- kė:

„Sesuo Vasavadatta, tuo metu, kada tu buvai graži, tai tavo gražumą, nepatru- kė manęs. Aš mačiau tavę neišsakyti akimis savo dvasios, teip kaip aš tavę matau da- biau priešai save. Aš žino- jau, kad grožybė yra be ver- tės. Istikrė, šaukian tau, tiena, kurie tave tikrai girdi ir mato, tu esi vis ta pati. Todėl, neliuk, neraudok sa- vo nužudytų šešėlių ir gei- duliškų smagumų. Sakyk pati sau, kad visi svieto sma- gumai yra kaipi atsimušimai veidu mėnulio ant vandens, Tavo kaučios pareina dėlto, kad tu trokštai per daug. Ne- turėk daugiau norų ir tu bu- si tokia, kaip dievai. Nerei- kalauk gyventi ilgiau. Tik tas gyvena, kas nori gyventi, o tu gi matai, kad gyvenimas yra pilnas skausmų. Tikėk man, aš myliu tave, braugi sesuo ir pasiganėdink eidama amžinan ramumam.“

Meiliotė girdėjo tuos žo- džius ir kadangi ji matė, jog jis pasakojo teisybę, numirė be jokio gaudulimosi ir ap- leido šitą liudną svieta.

Meiliotė girdėjo tuos žo- džius ir kadangi ji matė, jog jis pasakojo teisybę, numirė be jokio gaudulimosi ir ap- leido šitą liudną svieta.

Meiliotė girdėjo tuos žo- džius ir kadangi ji matė, jog jis pasakojo teisybę, numirė be jokio gaudulimosi ir ap- leido šitą liudną svieta.

Meiliotė girdėjo tuos žo- džius ir kadangi ji matė, jog jis pasakojo teisybę, numirė be jokio gaudulimosi ir ap- leido šitą liudną svieta.

Meiliotė girdėjo tuos žo- džius ir kadangi ji matė, jog jis pasakojo teisybę, numirė be jokio gaudulimosi ir ap- leido šitą liudną svieta.

Meiliotė girdėjo tuos žo- džius ir kadangi ji matė, jog jis pasakojo teisybę, numirė be jokio gaudulimosi ir ap- leido šitą liudną svieta.

Meiliotė girdėjo tuos žo- džius ir kadangi ji matė, jog jis pasakojo teisybę, numirė be jokio gaudulimosi ir ap- leido šitą liudną svieta.

Meiliotė girdėjo tuos žo- džius ir kadangi ji matė, jog jis pasakojo teisybę, numirė be jokio gaudulimosi ir ap- leido šitą liudną svieta.

Meiliotė girdėjo tuos žo- džius ir kadangi ji matė, jog jis pasakojo teisybę, numirė be jokio gaudulimosi ir ap- leido šitą liudną svieta.

Meiliotė girdėjo tuos žo- džius ir kadangi ji matė, jog jis pasakojo teisybę, numirė be jokio gaudulimosi ir ap- leido šitą liudną svieta.

Meiliotė girdėjo tuos žo- džius ir kadangi ji matė, jog jis pasakojo teisybę, numirė be jokio gaudulimosi ir ap- leido šitą liudną svieta.

Meiliotė girdėjo tuos žo- džius ir kadangi ji matė, jog jis pasakojo teisybę, numirė be jokio gaudulimosi ir ap- leido šitą liudną svieta.

Meiliotė girdėjo tuos žo- džius ir kadangi ji matė, jog jis pasakojo teisybę, numirė be jokio gaudulimosi ir ap- leido šitą liudną svieta.

Meiliotė girdėjo tuos žo- džius ir kadangi ji matė, jog jis pasakojo teisybę, numirė be jokio gaudulimosi ir ap- leido šitą liudną svieta.

Meiliotė girdėjo tuos žo- džius ir kadangi ji matė, jog jis pasakojo teisybę, numirė be jokio gaudulimosi ir ap- leido šitą liudną svieta.

Meiliotė girdėjo tuos žo- džius ir kadangi ji matė, jog jis pasakojo teisybę, numirė be jokio gaudulimosi ir ap- leido šitą liudną svieta.

Meiliotė girdėjo tuos žo- džius ir kadangi ji matė, jog jis pasakojo teisybę, numirė be jokio gaudulimosi ir ap- leido šitą liudną svieta.

Meiliotė girdėjo tuos žo- džius ir kadangi ji matė, jog jis pasakojo teisybę, numirė be jokio gaudulimosi ir ap- leido šitą liudną svieta.

Meiliotė girdėjo tuos žo- džius ir kadangi ji matė, jog jis pasakojo teisybę, numirė be jokio gaudulimosi ir ap- leido šitą liudną svieta.

Meiliotė girdėjo tuos žo- džius ir kadangi ji matė, jog jis pasakojo teisybę, numirė be jokio gaudulimosi ir ap- leido šitą liudną svieta.

Meiliotė girdėjo tuos žo- džius ir kadangi ji matė, jog jis pasakojo teisybę, numirė be jokio gaudulimosi ir ap- leido šitą liudną svieta.

Meiliotė girdėjo tuos žo- džius ir kadangi ji matė, jog jis pasakojo teisybę, numirė be jokio gaudulimosi ir ap- leido šitą liudną svieta.

Meiliotė girdėjo tuos žo- džius ir kadangi ji matė, jog jis pasakojo teisybę, numirė be jokio gaudulimosi ir ap- leido šitą liudną svieta.

Meiliotė girdėjo tuos žo- džius ir kadangi ji matė, jog jis pasakojo teisybę, numirė be jokio gaudulimosi ir ap- leido šitą liudną svieta.

Meiliotė girdėjo tuos žo- džius ir kadangi ji matė, jog jis pasakojo teisybę, numirė be jokio gaudulimosi ir ap- leido šitą liudną svieta.

Meiliotė girdėjo tuos žo- džius ir kadangi ji matė, jog jis pasakojo teisybę, numirė be jokio gaudulimosi ir ap- leido šitą liudną svieta.

Meiliotė girdėjo tuos žo- džius ir kadangi ji matė, jog jis pasakojo teisybę, numirė be jokio gaudulimosi ir ap- leido šitą liudną svieta.

Meiliotė girdėjo tuos žo- džius ir kadangi ji matė, jog jis pasakojo teisybę, numirė be jokio gaudulimosi ir ap- leido šitą liudną svieta.

Meiliotė girdėjo tuos žo- džius ir kadangi ji matė, jog jis pasakojo teisybę, numirė be jokio gaudulimosi ir ap- leido šitą liudną svieta.

Meiliotė girdėjo tuos žo- džius ir kadangi ji matė, jog jis pasakojo teisybę, numirė be jokio gaudulimosi ir ap- leido šitą liudną svieta.

Meiliotė girdėjo tuos žo- džius ir kadangi ji matė, jog jis pasakojo teisybę, numirė be jokio gaudulimosi ir ap- leido šitą liudną svieta.

Daironas (piktokas, Nieko gero, melioji.

Jedvyga. O, — bene vėl apie mūtą ant javų?

Daironas. Dar ką blogesnio! Persekiojimus zy- dy, vis ir vis persekiojimus zydy!

Jedvyga (paleido dar- bą iš rankų, žiuri į vyrą ru- pestingai ir purto gailingai galvą).

Daironas (apmaudin- gas). Netikėtum, kad mes gyvename devynioliktoje šimtmečioje! daug pagarsin- toje gadynėje apšvietimo! Mat nors turime Siemens'ą, Edison'ą ir elektriską šviesą, vienok teip pat tamsu yra, kaip anuomet, kada lauzai, ant kurių deginta kitatikius budavo paprastu apšvieti- mu.

Jedvyga. Neperdėk- gi teip labai, patuli! Ar dėlto kad tuli yra spangi, tu vadini spangia ir visą žmoni- ją?

Daironas. Tuli! Teip, kad tik tuli tai būtų! Tu nežinai, kaip šis antisemi- tizmas, neapikanta žydų, pla- tinas. Nėra susilaikymo.

Jedvyga. O bet!

Daironas. O bet! O bet! tu sakai teip tikrai, lyg kad tu būtum išradusi kerė- jimo žodžius, idant numal- šinti šitą audrą. O bet! — Na tai bent pasakyk! O bet! sulaukysiu tų tų netikusį darbą!

Jedvyga. Aš? Aš to negaliu. Vienok žydai tai gali ir turi, o ir sulaukys!

Daironas. Ka—?

Jedvyga (tikrai). Ir apstabydys. O žodį užkerė- jimo išradau ne aš, tai padarė kas kitas. Štai tas žodis; melis, kuri padaro tiltą virš kožnos vietos, nors toji būtų teip plati, kaip nuo vakarų žemės iki rytų!

Daironas (aiškiame padove). Va—va, va—kur, klausykiesi moterų! Norė- tum su jomis pašnektėti apie politiką ir kultūriškai isto- riškus klausymus, o jos lank- stosi ant atsakymo amare per visus laikus.

Jedvyga. Kada tu ma- nė nori paerzinti, tu vis pra- dedi su lotyniškėmis trumpe- nomis, ne žinai, kad aš jų ne- suprantu.

Daironas. Tu tik teip nusirodai. Amare tu suprantai dar iš pensijono.

Jedvyga. Jau tuman- patuli mėgi vis ir vis paro- duoti!

Daironas. E, kur- ten! Kada tu joji ant savo parodos arkluko.

Jedvyga. Cit, patuli! Mat tu man pripažinsi, juog- žydas, visnomenė žydų, jau- gytas tulas turi įpatybės, kurios — nu, kurios mume nepati- klos yra, kaip yra.

Daironas. O gal mes turime tikrai tokias, kurios žydams patinka?

Jedvyga. Cit, patuli! Ir tas jie turi pamesti!

Daironas. Parodyk man tokį pametėją!

Jedvyga. Ir pames. Nesok man vis į žodį — ir potam—

Daironas. Aš juk nesakan nė žodžio!

Jedvyga. Ar gi tu niekada neduos išsišnektėti! (svarbiai). Ir potam—

Daironas. Ir potam? Na, tai aš esu žingaidus!

Jedvyga. Ir potam— bus man ir žydas malonus kaip žentas!

Daironas. Tai ir tu- rime! Tai čionlink viskas išsina. Tai toks yra išriši- mas didžio klausimo! O, jus dievai! Vienintelę dukterį, tai moteriškę, ką tik išaugu- sį iš kudiųkystės.

(Toliau bus).

IŠ VISUR.

Neužderėjimas Maskol- joje apima kas sykis dides- nius plotus. Sulyg žinių ap- turėtų ministerijos vidurinių dalykų visiškai neužderėji- mas žieminių javų pailė 127 pavietus, 27 gubernijo- se, vasariniai gi javai neuž- derėjo kaip reikia 117 pavie- tų 24 gub. Kova su neužde- rėjimu ir ateinančiu paskui gyvename devynioliktoje šimtmečioje! daug pagarsin- toje gadynėje apšvietimo! Mat nors turime Siemens'ą, Edison'ą ir elektriską šviesą, vienok teip pat tamsu yra, kaip anuomet, kada lauzai, ant kurių deginta kitatikius budavo paprastu apšvieti- mu.

Jedvyga. Neperdėk- gi teip labai, patuli! Ar dėlto kad tuli yra spangi, tu vadini spangia ir visą žmoni- ją?

Daironas. Tuli! Teip, kad tik tuli tai būtų! Tu nežinai, kaip šis antisemi- tizmas, neapikanta žydų, pla- tinas. Nėra susilaikymo.

Jedvyga. O bet!

Daironas. O bet! O bet! tu sakai teip tikrai, lyg kad tu būtum išradusi kerė- jimo žodžius, idant numal- šinti šitą audrą. O bet! — Na tai bent pasakyk! O bet! sulaukysiu tų tų netikusį darbą!

Jedvyga. Aš? Aš to negaliu. Vienok žydai tai gali ir turi, o ir sulaukys!

Daironas. Ka—?

Jedvyga (tikrai). Ir apstabydys. O žodį užkerė- jimo išradau ne aš, tai padarė kas kitas. Štai tas žodis; melis, kuri padaro tiltą virš kožnos vietos, nors toji būtų teip plati, kaip nuo vakarų žemės iki rytų!

Daironas (aiškiame padove). Va—va, va—kur, klausykiesi moterų! Norė- tum su jomis pašnektėti apie politiką ir kultūriškai isto- riškus klausymus, o jos lank- stosi ant atsakymo amare per visus laikus.

Jedvyga. Kada tu ma- nė nori paerzinti, tu vis pra- dedi su lotyniškėmis trumpe- nomis, ne žinai, kad aš jų ne- suprantu.

Daironas. Tu tik teip nusirodai. Amare tu suprantai dar iš pensijono.

Jedvyga. Jau tuman- patuli mėgi vis ir vis paro- duoti!

Daironas. E, kur- ten! Kada tu joji ant savo parodos arkluko.

Jedvyga. Cit, patuli! Mat tu man pripažinsi, juog- žydas, visnomenė žydų, jau- gytas tulas turi įpatybės, kurios — nu, kurios mume nepati- klos yra, kaip yra.

Daironas. O gal mes turime tikrai tokias, kurios žydams patinka?

Jedvyga. Cit, patuli! Ir tas jie turi pamesti!

Daironas. Parodyk man tokį pametėją!

Jedvyga. Ir pames. Nesok man vis į žodį — ir potam—

Daironas. Aš juk nesakan nė žodžio!

Jedvyga. Ar gi tu niekada neduos išsišnektėti! (svarbiai). Ir potam—

Daironas. Ir potam? Na, tai aš esu žingaidus!

Jedvyga. Ir potam— bus man ir žydas malonus kaip žentas!

Daironas. Tai ir tu- rime! Tai čionlink viskas išsina. Tai toks yra išriši- mas didžio klausimo! O, jus dievai! Vienintelę dukterį, tai moteriškę, ką tik išaugu- sį iš kudiųkystės.

(Toliau bus).

„Charbinskij Vjestnik“ praneša, kad Japonai Port Arturo mieste įsteigia muzė- jų vardu gen. Kondratenkos. Muzėjui yra paskirtas namas, kuriame gyveno mirusis ge- nerolas. Namas norima už- laikyti tokiam stovyje, to- kiam į japonai rado apim- dami tvirtumą. Įeinant į gy- venimą veltinio padėta bron- zinė pila su datomis gimimo ir mirties generolo. Rui- muose surinkta karžygio por- tretai ir pėjųeros. Komen- dant tvirtumas kreipėsi prie

I Trepovas antgalo surado geriausią būdą laikyti gvardiją ištikima carui ir tėvynei, tai duoti jai girtuokliauti „Putj“ praneša, kad visi kareiviai gvardijos pulkų saugojanti Peterhofa ir Carskoje Selo kasdien gauna prieš piet po stiklę degtinės, o nedėliomis ir šventdieniais dar ir po stiklą alaus. Kalkurie kareiviai negeriantis svaigiančių gerimų pareikalavo vietoje degtinės ir alaus atsiimti savo dalį pinigais, bet Trepovas atsakė: „Pinigai jums sveikatos neduos, o degtinė naudą atneš“. Kiti vėl oficerai pasakė kareiviams: „Degtinė sustiprina sveikatą ir priduoda proto“. Kiti kareivių porciją pasigeria. Pasigėrę dirba visokius niekus, bet už tai nei vienas nėra baudžiamas dėl aiškaus prisakymo Trepovo. Neužilgo gal persitinkis jis ant kiek yra vertesnę gvardiją girtuoklių už gvardiją blaiviųjų.

I Rymas. Priesumavimo valdžios praveisti tiesų geležinkelį tarp Genoa ir Milano sujungiant Simplono ir Brenno terpalinius per Alpus su uostu Genooj dėl patraukimo vaisbos Italijos naudai, keturi geležinkelio darbininkai padavė sumanymą dėl išvengimo kasti tunelį per apenykus įtaisyti elevatorius ir traukinius kilnoti per kalnus. Sumanymas šitas sutalpina \$2000000 vedime geidžiamo geležinkelio ir jis įgauna pritarimą.

I Laikė pamaldų bažnyčioje Vilanove — buvusiojo vėlavė lenkų karliaus Jono Sobieskio, kaizin kas išlauko emė šaudyti į žmones iš revolverio. Žmonės persiganę išbėgiojo iš bažnyčios ir susigrūdė į valtį ant upės. Valtis prisieimė vadens ir penkios ypato prigėrė.

I Traukinyas šiaurinio geležinkelio, einantis iš Paryžiaus arti Charleroi, Belgijoje išsoko iš bėgų ir prisakini vag-nupulė nuo pylimo. Mašinistas ir pečkury likosi užmūsti, iš pasazieriu niekas nebuvo sužeistas. Mena, kad tai buvo darbas rusiškųjų teroristų, pasikėsinusių ant gyvyčio didkunigaikščio Vladimiro, kurio vienok ten nebuvo.

I Po globa Stolypino, kaip ir prie jo pirmabuvio, prie policijos skyriaus yra slapta spauštuvė. Užturėtoju tos spauštuvės yra dabar stabskapitonas Michail Komisarov, apsirėdantis civiliskai. Patarnauja gi spauštuvei trys galingiausieji vadovai slaptos policijos: Ročkovski, Manuilov ir Platnickij. Stato žandarai. Spauštuvė užima atskirą namą, į kurį įėjimas nereikalingiems negalimas. Kas ten spaudoma toje spauštuvėje, nesunku yra darsi prasti.

I Visoj rytinėj ir pietinėj Šveicarijoj išpuolė sniegas. Ant kalnų Saentis ir Pilatus šviežias sniegas stovi 30 ctm. augštumo. Gėlės ir krumai klioniuose visur yra apsidengę sniegu.

I Profesorius M. J. Hertenstein, didelis ekonomistas, finansierius ir žinovas agrariškų dalykų, villiugiškai likosi užmūstas Terfokuose, o jo pati ir duktė pavojingai sužeistos. Niekadėjias buvo iš juodasimčių eilių, kurie nuuodino kunigaikštį Trubeckoi, užmūšė prof. Solovievą ir rengė ir rengia žydų skerdynes.

I Sulyg valstybinio žmonių surašo, atsibuvusio 1897 m. skaitlius gyventojų Maskolijoje siekia 1234 milijono. Iš to skaitliui 44 milijono arba suviršum 4 nuoš. padaro žydai: ant europinės Rusijos jų pripuola 3790000, ant Lenkijos 1321000, ant Kaukazo 57000, ant Siberijos 35000, ant Mažosios Azijos 35000.

I Dėlei buvusių didelių lietuvių Galicijai aplankė vėl pavandenys, padarydamos didelius nuostolius ant laukų ir miestuose. Terp nukentėjusių aplinkinių yra: Novi Targ, Rakličin, Dynov, Tarnobrzeg ir Ščavnicia. Užlieti laukai yra dideliais plotais; vietomis vanduo siekia suviršum du metrus aukščio, išveržia į namus ir daržus ir naikina visokius javus ir daržoves.

Sunku pasirinkti.

Sviete garsinama tiek daug visokių vaistų nuo visokių ligų ir nesveikumų, kad net sunku žmogui pasirinkti tikras ir atskandias gyduoles. Geriausias kelias išsirinkti vaistą yra tas: klausyti iš žmonių apie garsinamą gyduolę kalba ir ar užtikrinimai fabrikanto sutinka su garsinimais žmonių. „Trinerio Angelica Bitter Tonic“ įgavo labai greitame laike augščiausį laipsnį tarpe teip vadinamų „Karičių Skilvinių vaistų“, nes kiekvienam atsitikime jis visada pagelbėjo. Vaistas da niekada nesuvadžiojo nė vieno sergančio. Kadangi vaistas sudarytas iš geriausių žolelių ir gryniausio vyno, todėl veikia jis kaipi geras ir tikras sudratintojas skilvio ir gromulavimo sistemos, ypač kada žarnos neveikia atsakančiai. Vaistas teipgi suteikia smagumą ir šilumą visiems organams, o teipgi apsaugoja nuo daug ligų. Vasaros laike turėtų būti šitas vaistas kiekvienuose namuose kaip šeiminiska gyduolė, kadangi vaistas priduoda norą valgyti, priduoda gerą miegą ir sutvirtina visus kūno organus. Teipgi greitai panaikina skaudėjimus skilvio ir žarnų ir prašalina mešlungiškus traukimus ir dieglius. Juozapas Trineris, 799 So. Ashland ave. Chicago, Ill.

I Po globa Stolypino, kaip ir prie jo pirmabuvio, prie policijos skyriaus yra slapta spauštuvė. Užturėtoju tos spauštuvės yra dabar stabskapitonas Michail Komisarov, apsirėdantis civiliskai. Patarnauja gi spauštuvei trys galingiausieji vadovai slaptos policijos: Ročkovski, Manuilov ir Platnickij. Stato žandarai. Spauštuvė užima atskirą namą, į kurį įėjimas nereikalingiems negalimas. Kas ten spaudoma toje spauštuvėje, nesunku yra darsi prasti.

I Traukinyas šiaurinio geležinkelio, einantis iš Paryžiaus arti Charleroi, Belgijoje išsoko iš bėgų ir prisakini vag-nupulė nuo pylimo. Mašinistas ir pečkury likosi užmūsti, iš pasazieriu niekas nebuvo sužeistas. Mena, kad tai buvo darbas rusiškųjų teroristų, pasikėsinusių ant gyvyčio didkunigaikščio Vladimiro, kurio vienok ten nebuvo.

I Po globa Stolypino, kaip ir prie jo pirmabuvio, prie policijos skyriaus yra slapta spauštuvė. Užturėtoju tos spauštuvės yra dabar stabskapitonas Michail Komisarov, apsirėdantis civiliskai. Patarnauja gi spauštuvei trys galingiausieji vadovai slaptos policijos: Ročkovski, Manuilov ir Platnickij. Stato žandarai. Spauštuvė užima atskirą namą, į kurį įėjimas nereikalingiems negalimas. Kas ten spaudoma toje spauštuvėje, nesunku yra darsi prasti.

I Traukinyas šiaurinio geležinkelio, einantis iš Paryžiaus arti Charleroi, Belgijoje išsoko iš bėgų ir prisakini vag-nupulė nuo pylimo. Mašinistas ir pečkury likosi užmūsti, iš pasazieriu niekas nebuvo sužeistas. Mena, kad tai buvo darbas rusiškųjų teroristų, pasikėsinusių ant gyvyčio didkunigaikščio Vladimiro, kurio vienok ten nebuvo.

I Traukinyas šiaurinio geležinkelio, einantis iš Paryžiaus arti Charleroi, Belgijoje išsoko iš bėgų ir prisakini vag-nupulė nuo pylimo. Mašinistas ir pečkury likosi užmūsti, iš pasazieriu niekas nebuvo sužeistas. Mena, kad tai buvo darbas rusiškųjų teroristų, pasikėsinusių ant gyvyčio didkunigaikščio Vladimiro, kurio vienok ten nebuvo.

I Traukinyas šiaurinio geležinkelio, einantis iš Paryžiaus arti Charleroi, Belgijoje išsoko iš bėgų ir prisakini vag-nupulė nuo pylimo. Mašinistas ir pečkury likosi užmūsti, iš pasazieriu niekas nebuvo sužeistas. Mena, kad tai buvo darbas rusiškųjų teroristų, pasikėsinusių ant gyvyčio didkunigaikščio Vladimiro, kurio vienok ten nebuvo.

I Traukinyas šiaurinio geležinkelio, einantis iš Paryžiaus arti Charleroi, Belgijoje išsoko iš bėgų ir prisakini vag-nupulė nuo pylimo. Mašinistas ir pečkury likosi užmūsti, iš pasazieriu niekas nebuvo sužeistas. Mena, kad tai buvo darbas rusiškųjų teroristų, pasikėsinusių ant gyvyčio didkunigaikščio Vladimiro, kurio vienok ten nebuvo.

I Traukinyas šiaurinio geležinkelio, einantis iš Paryžiaus arti Charleroi, Belgijoje išsoko iš bėgų ir prisakini vag-nupulė nuo pylimo. Mašinistas ir pečkury likosi užmūsti, iš pasazieriu niekas nebuvo sužeistas. Mena, kad tai buvo darbas rusiškųjų teroristų, pasikėsinusių ant gyvyčio didkunigaikščio Vladimiro, kurio vienok ten nebuvo.

I Traukinyas šiaurinio geležinkelio, einantis iš Paryžiaus arti Charleroi, Belgijoje išsoko iš bėgų ir prisakini vag-nupulė nuo pylimo. Mašinistas ir pečkury likosi užmūsti, iš pasazieriu niekas nebuvo sužeistas. Mena, kad tai buvo darbas rusiškųjų teroristų, pasikėsinusių ant gyvyčio didkunigaikščio Vladimiro, kurio vienok ten nebuvo.

I Traukinyas šiaurinio geležinkelio, einantis iš Paryžiaus arti Charleroi, Belgijoje išsoko iš bėgų ir prisakini vag-nupulė nuo pylimo. Mašinistas ir pečkury likosi užmūsti, iš pasazieriu niekas nebuvo sužeistas. Mena, kad tai buvo darbas rusiškųjų teroristų, pasikėsinusių ant gyvyčio didkunigaikščio Vladimiro, kurio vienok ten nebuvo.

I Traukinyas šiaurinio geležinkelio, einantis iš Paryžiaus arti Charleroi, Belgijoje išsoko iš bėgų ir prisakini vag-nupulė nuo pylimo. Mašinistas ir pečkury likosi užmūsti, iš pasazieriu niekas nebuvo sužeistas. Mena, kad tai buvo darbas rusiškųjų teroristų, pasikėsinusių ant gyvyčio didkunigaikščio Vladimiro, kurio vienok ten nebuvo.

I Traukinyas šiaurinio geležinkelio, einantis iš Paryžiaus arti Charleroi, Belgijoje išsoko iš bėgų ir prisakini vag-nupulė nuo pylimo. Mašinistas ir pečkury likosi užmūsti, iš pasazieriu niekas nebuvo sužeistas. Mena, kad tai buvo darbas rusiškųjų teroristų, pasikėsinusių ant gyvyčio didkunigaikščio Vladimiro, kurio vienok ten nebuvo.

I Traukinyas šiaurinio geležinkelio, einantis iš Paryžiaus arti Charleroi, Belgijoje išsoko iš bėgų ir prisakini vag-nupulė nuo pylimo. Mašinistas ir pečkury likosi užmūsti, iš pasazieriu niekas nebuvo sužeistas. Mena, kad tai buvo darbas rusiškųjų teroristų, pasikėsinusių ant gyvyčio didkunigaikščio Vladimiro, kurio vienok ten nebuvo.

I Traukinyas šiaurinio geležinkelio, einantis iš Paryžiaus arti Charleroi, Belgijoje išsoko iš bėgų ir prisakini vag-nupulė nuo pylimo. Mašinistas ir pečkury likosi užmūsti, iš pasazieriu niekas nebuvo sužeistas. Mena, kad tai buvo darbas rusiškųjų teroristų, pasikėsinusių ant gyvyčio didkunigaikščio Vladimiro, kurio vienok ten nebuvo.

I Traukinyas šiaurinio geležinkelio, einantis iš Paryžiaus arti Charleroi, Belgijoje išsoko iš bėgų ir prisakini vag-nupulė nuo pylimo. Mašinistas ir pečkury likosi užmūsti, iš pasazieriu niekas nebuvo sužeistas. Mena, kad tai buvo darbas rusiškųjų teroristų, pasikėsinusių ant gyvyčio didkunigaikščio Vladimiro, kurio vienok ten nebuvo.

I Traukinyas šiaurinio geležinkelio, einantis iš Paryžiaus arti Charleroi, Belgijoje išsoko iš bėgų ir prisakini vag-nupulė nuo pylimo. Mašinistas ir pečkury likosi užmūsti, iš pasazieriu niekas nebuvo sužeistas. Mena, kad tai buvo darbas rusiškųjų teroristų, pasikėsinusių ant gyvyčio didkunigaikščio Vladimiro, kurio vienok ten nebuvo.

Svarbiausios žinios Nuo Lauko Revoliucijos. Idant planas ir atskiau nurodyti vietiniai vinomenai, vja Maskolijoje revoliucijos judėjimas tam tikslui Brooklyn No Vietin Revoliucijos Szelpeju Komitetas parengė PRAKALBAS subatoj 11 d. rugpjūčio 1906, svetainėje Gergen, 91-93 Grand st., Brooklyn. Prasides valanda vakare.

Tarpe aplinkinių ir vietinių kalbotojų kalbos neseniai pribuvęs iš Lietuvos atstovas L. S. D. P. A. Žagaras ir n. scalai pribuvęs studentas Medicinos iš Dorpatio Universiteto, teipogi bus giesmės ir monologai. Išenga visiems dovani!

Visuomenė kuokaltitogiškai užtikvicia sekaneziu draugysziu atstovai: Lietuviu Staveju Unijos, Srv. Kazimiro Sav. Juozapo, Srv. Jurgio, Susivienio Lietuvaizoli, D. K. Gedimino, L. Suvu, S. Daukanto dram. draugyste ir L. S. P. A. 19 kuopa iss kuzia susideda vietiniis rev. zsielp.

Komitetas. Chicago. Dr-ate Srv. Petro ir Povilo tures 30 d. gruodžio, 1906 m. savo balu Freibelt Turner sajeje, 3417 So. Halsted st. Uztalgi prazso visu kitu draugysziu ir Kiliubu nedaryti tiuo denejoje Joki balu ne teatru, idant vieni kitiems neužkenktume.

Komitetas. Praneszimas. 22 d. liepos, 1906 m. buvo suszauktas susirinkimas pas Juoz. Žilviti, 1609 Todd st., So. Berkeley, Cal. del isdzaliniomu anku, kurias prisiute broliui nukentejusiems per žemes drobejima San Francisco, aukas padalinome visiems po lygia dalis, be skitumo vyrams, moterims ir vaikams. Visiems ispaule po \$1.20.

Aukos prieme szitie: (moteri ir valku vardu nepaduodame) Juozapas Žilvitis, A. Žilvitis, F. Žilvitis, J. Chibos, F. Tamulionas, P. Tamulionas, S. Brikas, J. Szimekonis, J. Zalis, P. Szilupstikas, J. Dulinskas, Ursule Dulinskiute, J. Andriulis, Dr. S. Ambrozewf, T. Norvics, P. Mikevics, A. Stasiulaitis, J. Ramasvka, A. Jokubaitis, F. Saldot, E. Saldot, A. Tribleris, M. Tribleris, A. Stanslovas, P. Karosas. Draugama, dabavusiems daugiausiai, paskyreme po kiek virszau: J. Žilvitis \$2.00, J. Andriulis \$1.00, J. Chibos \$1.00, P. Szilupstikas \$1.00. Visiems aukavusiemis isztariame szirdinga azciu.

J. Andriulis. Praneszimas. Sziumoi praneszame visoms kuopoms S. L. A., kurios da neprisiute mums ne pinigus ne tikietus, idant paskubintu da padaryti iki 24 d. szio menesio. Traukimasis szibus 24 d. rugpjūčio, 1906, 7 valanda vakare, ant Auditorium sales. Išenga vyrams 10c. Bet už tuos 10c. gaus ykciu ir tikietis, su kuriuom gales iszaimeti lakrodeli ir siedi. Pinigus už tikietis szinksite ant szio adreso: K. Kubilius, 303 Charles st. Scranton, Pa. Užprasome kuodaugiausiai susirinkti Komitetas 30 kp. S. L. A.

K. Kubilius. Praneszimas. Sziumoi praneszame visoms kuopoms S. L. A., kurios da neprisiute mums ne pinigus ne tikietus, idant paskubintu da padaryti iki 24 d. szio menesio. Traukimasis szibus 24 d. rugpjūčio, 1906, 7 valanda vakare, ant Auditorium sales. Išenga vyrams 10c. Bet už tuos 10c. gaus ykciu ir tikietis, su kuriuom gales iszaimeti lakrodeli ir siedi. Pinigus už tikietis szinksite ant szio adreso: K. Kubilius, 303 Charles st. Scranton, Pa. Užprasome kuodaugiausiai susirinkti Komitetas 30 kp. S. L. A.

K. Kubilius. Praneszimas. Sziumoi praneszame visoms kuopoms S. L. A., kurios da neprisiute mums ne pinigus ne tikietus, idant paskubintu da padaryti iki 24 d. szio menesio. Traukimasis szibus 24 d. rugpjūčio, 1906, 7 valanda vakare, ant Auditorium sales. Išenga vyrams 10c. Bet už tuos 10c. gaus ykciu ir tikietis, su kuriuom gales iszaimeti lakrodeli ir siedi. Pinigus už tikietis szinksite ant szio adreso: K. Kubilius, 303 Charles st. Scranton, Pa. Užprasome kuodaugiausiai susirinkti Komitetas 30 kp. S. L. A.

K. Kubilius. Praneszimas. Sziumoi praneszame visoms kuopoms S. L. A., kurios da neprisiute mums ne pinigus ne tikietus, idant paskubintu da padaryti iki 24 d. szio menesio. Traukimasis szibus 24 d. rugpjūčio, 1906, 7 valanda vakare, ant Auditorium sales. Išenga vyrams 10c. Bet už tuos 10c. gaus ykciu ir tikietis, su kuriuom gales iszaimeti lakrodeli ir siedi. Pinigus už tikietis szinksite ant szio adreso: K. Kubilius, 303 Charles st. Scranton, Pa. Užprasome kuodaugiausiai susirinkti Komitetas 30 kp. S. L. A.

K. Kubilius. Praneszimas. Sziumoi praneszame visoms kuopoms S. L. A., kurios da neprisiute mums ne pinigus ne tikietus, idant paskubintu da padaryti iki 24 d. szio menesio. Traukimasis szibus 24 d. rugpjūčio, 1906, 7 valanda vakare, ant Auditorium sales. Išenga vyrams 10c. Bet už tuos 10c. gaus ykciu ir tikietis, su kuriuom gales iszaimeti lakrodeli ir siedi. Pinigus už tikietis szinksite ant szio adreso: K. Kubilius, 303 Charles st. Scranton, Pa. Užprasome kuodaugiausiai susirinkti Komitetas 30 kp. S. L. A.

K. Kubilius. Praneszimas. Sziumoi praneszame visoms kuopoms S. L. A., kurios da neprisiute mums ne pinigus ne tikietus, idant paskubintu da padaryti iki 24 d. szio menesio. Traukimasis szibus 24 d. rugpjūčio, 1906, 7 valanda vakare, ant Auditorium sales. Išenga vyrams 10c. Bet už tuos 10c. gaus ykciu ir tikietis, su kuriuom gales iszaimeti lakrodeli ir siedi. Pinigus už tikietis szinksite ant szio adreso: K. Kubilius, 303 Charles st. Scranton, Pa. Užprasome kuodaugiausiai susirinkti Komitetas 30 kp. S. L. A.

K. Kubilius. Praneszimas. Sziumoi praneszame visoms kuopoms S. L. A., kurios da neprisiute mums ne pinigus ne tikietus, idant paskubintu da padaryti iki 24 d. szio menesio. Traukimasis szibus 24 d. rugpjūčio, 1906, 7 valanda vakare, ant Auditorium sales. Išenga vyrams 10c. Bet už tuos 10c. gaus ykciu ir tikietis, su kuriuom gales iszaimeti lakrodeli ir siedi. Pinigus už tikietis szinksite ant szio adreso: K. Kubilius, 303 Charles st. Scranton, Pa. Užprasome kuodaugiausiai susirinkti Komitetas 30 kp. S. L. A.

K. Kubilius. Praneszimas. Sziumoi praneszame visoms kuopoms S. L. A., kurios da neprisiute mums ne pinigus ne tikietus, idant paskubintu da padaryti iki 24 d. szio menesio. Traukimasis szibus 24 d. rugpjūčio, 1906, 7 valanda vakare, ant Auditorium sales. Išenga vyrams 10c. Bet už tuos 10c. gaus ykciu ir tikietis, su kuriuom gales iszaimeti lakrodeli ir siedi. Pinigus už tikietis szinksite ant szio adreso: K. Kubilius, 303 Charles st. Scranton, Pa. Užprasome kuodaugiausiai susirinkti Komitetas 30 kp. S. L. A.

K. Kubilius. Praneszimas. Sziumoi praneszame visoms kuopoms S. L. A., kurios da neprisiute mums ne pinigus ne tikietus, idant paskubintu da padaryti iki 24 d. szio menesio. Traukimasis szibus 24 d. rugpjūčio, 1906, 7 valanda vakare, ant Auditorium sales. Išenga vyrams 10c. Bet už tuos 10c. gaus ykciu ir tikietis, su kuriuom gales iszaimeti lakrodeli ir siedi. Pinigus už tikietis szinksite ant szio adreso: K. Kubilius, 303 Charles st. Scranton, Pa. Užprasome kuodaugiausiai susirinkti Komitetas 30 kp. S. L. A.

K. Kubilius. Praneszimas. Sziumoi praneszame visoms kuopoms S. L. A., kurios da neprisiute mums ne pinigus ne tikietus, idant paskubintu da padaryti iki 24 d. szio menesio. Traukimasis szibus 24 d. rugpjūčio, 1906, 7 valanda vakare, ant Auditorium sales. Išenga vyrams 10c. Bet už tuos 10c. gaus ykciu ir tikietis, su kuriuom gales iszaimeti lakrodeli ir siedi. Pinigus už tikietis szinksite ant szio adreso: K. Kubilius, 303 Charles st. Scranton, Pa. Užprasome kuodaugiausiai susirinkti Komitetas 30 kp. S. L. A.

K. Kubilius. Praneszimas. Sziumoi praneszame visoms kuopoms S. L. A., kurios da neprisiute mums ne pinigus ne tikietus, idant paskubintu da padaryti iki 24 d. szio menesio. Traukimasis szibus 24 d. rugpjūčio, 1906, 7 valanda vakare, ant Auditorium sales. Išenga vyrams 10c. Bet už tuos 10c. gaus ykciu ir tikietis, su kuriuom gales iszaimeti lakrodeli ir siedi. Pinigus už tikietis szinksite ant szio adreso: K. Kubilius, 303 Charles st. Scranton, Pa. Užprasome kuodaugiausiai susirinkti Komitetas 30 kp. S. L. A.

K. Kubilius. Praneszimas. Sziumoi praneszame visoms kuopoms S. L. A., kurios da neprisiute mums ne pinigus ne tikietus, idant paskubintu da padaryti iki 24 d. szio menesio. Traukimasis szibus 24 d. rugpjūčio, 1906, 7 valanda vakare, ant Auditorium sales. Išenga vyrams 10c. Bet už tuos 10c. gaus ykciu ir tikietis, su kuriuom gales iszaimeti lakrodeli ir siedi. Pinigus už tikietis szinksite ant szio adreso: K. Kubilius, 303 Charles st. Scranton, Pa. Užprasome kuodaugiausiai susirinkti Komitetas 30 kp. S. L. A.

K. Kubilius. Praneszimas. Sziumoi praneszame visoms kuopoms S. L. A., kurios da neprisiute mums ne pinigus ne tikietus, idant paskubintu da padaryti iki 24 d. szio menesio. Traukimasis szibus 24 d. rugpjūčio, 1906, 7 valanda vakare, ant Auditorium sales. Išenga vyrams 10c. Bet už tuos 10c. gaus ykciu ir tikietis, su kuriuom gales iszaimeti lakrodeli ir siedi. Pinigus už tikietis szinksite ant szio adreso: K. Kubilius, 303 Charles st. Scranton, Pa. Užprasome kuodaugiausiai susirinkti Komitetas 30 kp. S. L. A.

K. Kubilius. Praneszimas. Sziumoi praneszame visoms kuopoms S. L. A., kurios da neprisiute mums ne pinigus ne tikietus, idant paskubintu da padaryti iki 24 d. szio menesio. Traukimasis szibus 24 d. rugpjūčio, 1906, 7 valanda vakare, ant Auditorium sales. Išenga vyrams 10c. Bet už tuos 10c. gaus ykciu ir tikietis, su kuriuom gales iszaimeti lakrodeli ir siedi. Pinigus už tikietis szinksite ant szio adreso: K. Kubilius, 303 Charles st. Scranton, Pa. Užprasome kuodaugiausiai susirinkti Komitetas 30 kp. S. L. A.

K. Kubilius. Praneszimas. Sziumoi praneszame visoms kuopoms S. L. A., kurios da neprisiute mums ne pinigus ne tikietus, idant paskubintu da padaryti iki 24 d. szio menesio. Traukimasis szibus 24 d. rugpjūčio, 1906, 7 valanda vakare, ant Auditorium sales. Išenga vyrams 10c. Bet už tuos 10c. gaus ykciu ir tikietis, su kuriuom gales iszaimeti lakrodeli ir siedi. Pinigus už tikietis szinksite ant szio adreso: K. Kubilius, 303 Charles st. Scranton, Pa. Užprasome kuodaugiausiai susirinkti Komitetas 30 kp. S. L. A.

K. Kubilius. Praneszimas. Sziumoi praneszame visoms kuopoms S. L. A., kurios da neprisiute mums ne pinigus ne tikietus, idant paskubintu da padaryti iki 24 d. szio menesio. Traukimasis szibus 24 d. rugpjūčio, 1906, 7 valanda vakare, ant Auditorium sales. Išenga vyrams 10c. Bet už tuos 10c. gaus ykciu ir tikietis, su kuriuom gales iszaimeti lakrodeli ir siedi. Pinigus už tikietis szinksite ant szio adreso: K. Kubilius, 303 Charles st. Scranton, Pa. Užprasome kuodaugiausiai susirinkti Komitetas 30 kp. S. L. A.

Pajleszkolimai.

Pajleszkau savo brolio Kazimiero Grikpedžio, Kauno gub., Panevezio pav. Sadauvos parap., Brilinkoniu kaime, 20 metu kaip Amerikoje, pirmsiu gyveno spie Chicago. Jis pats ar kas kitas teiks duoti žina adresu: Leonas Sziligeris, Box 8, 114 Ames st., Montella, Mass. (7-10)

Pajleszkau savo draugo Kazimiero Grikpedžio, Kauno gub., Telzau pav. Salantu parapijos, Gruslaukiu sodžiaus. Turiu pas jį ispal svarbu reikala. Jis pats ar kas kitas teiks duoti žina adresu: Kazimieras Grikpedis, 114 Ames st., Montella, Mass. (7-10)

Tulas Silverstietis pajleszko savo pazystamus Viktorijos Baltusaitienes, gyvenusios Silvertown'e, iszskelavusios iss ten Afrikoje, o dabar, sako Amerikoje. Ji pati ar kas kitas teiks duoti žina adresu: Mr. K. Pilenas, 315 Old street, London, E.C. England. (3-VIII)

Pajleszkau savo brolio Adomo Mezkauko, Kauno gub., Norgalviskiu parapijos, trys metu kaip Amerikoje. Jis pats ar kas kitas teiks duoti žina adresu: Barbra Kolikiene, 212 First st., Elizabeta, N. J.

Pajleszkau savo pusbrolio Justino J. Zideros, Kauno gub., Sziauliu paveto Sadauvos parapijos, Urozero sodžiaus. Jis pats ar kas kitas teiks duoti žina adresu: S. Dvarisky, Keristion, Wash. Box 35.

Pajleszkau savo pusbrolio Justino J. Zideros, Kauno gub., Sziauliu paveto Sadauvos parapijos, Urozero sodžiaus. Jis pats ar kas kitas teiks duoti žina adresu: Klem. Myseles, 536 Dickson st., Homstead, Pa.

Pajleszkau savo pusbrolio Antano Keidousiaus, Suvalku gub., Senapiles pav., Sunku kaime ir gimo. 24 metu kaip Amerikoje, pirmsiu gyveno Peninsylvanijos valstijoje. Turiu prie jo svarbu reikala. Kas apie jį duos žina gaus \$3.00. E. Dzedolickiene, P. O. Box 432, Collinsville, Ill.

Pajleszkau savo pusbrolio Antano Keidousiaus, Suvalku gub., Senapiles pav., Sunku kaime ir gimo. 24 metu kaip Amerikoje, pirmsiu gyveno Peninsylvanijos valstijoje. Turiu prie jo svarbu reikala. Kas apie jį duos žina gaus \$3.00. E. Dzedolickiene, P. O. Box 432, Collinsville, Ill.

Pajleszkau savo pusbrolio Antano Keidousiaus, Suvalku gub., Senapiles pav., Sunku kaime ir gimo. 24 metu kaip Amerikoje, pirmsiu gyveno Peninsylvanijos valstijoje. Turiu prie jo svarbu reikala. Kas apie jį duos žina gaus \$3.00. E. Dzedolickiene, P. O. Box 432, Collinsville, Ill.

Pajleszkau savo pusbrolio Antano Keidousiaus, Suvalku gub., Senapiles pav., Sunku kaime ir gimo. 24 metu kaip Amerikoje, pirmsiu gyveno Peninsylvanijos valstijoje. Turiu prie jo svarbu reikala. Kas apie jį duos žina gaus \$3.00. E. Dzedolickiene, P. O. Box 432, Collinsville, Ill.

Pajleszkau savo pusbrolio Antano Keidousiaus, Suvalku gub., Senapiles pav., Sunku kaime ir gimo. 24 metu kaip Amerikoje, pirmsiu gyveno Peninsylvanijos valstijoje. Turiu prie jo svarbu reikala. Kas apie jį duos žina gaus \$3.00. E. Dzedolickiene, P. O. Box 432, Collinsville, Ill.

Pajleszkau savo pusbrolio Antano Keidousiaus, Suvalku gub., Senapiles pav., Sunku kaime ir gimo. 24 metu kaip Amerikoje, pirmsiu gyveno Peninsylvanijos valstijoje. Turiu prie jo svarbu reikala. Kas apie jį duos žina gaus \$3.00. E. Dzedolickiene, P. O. Box 432, Collinsville, Ill.

Pajleszkau savo pusbrolio Antano Keidousiaus, Suvalku gub., Senapiles pav., Sunku kaime ir gimo. 24 metu kaip Amerikoje, pirmsiu gyveno Peninsylvanijos valstijoje. Turiu prie jo svarbu reikala. Kas apie jį duos žina gaus \$3.00. E. Dzedolickiene, P. O. Box 432, Collinsville, Ill.

Pajleszkau savo pusbrolio Antano Keidousiaus, Suvalku gub., Senapiles pav., Sunku kaime ir gimo. 24 metu kaip Amerikoje, pirmsiu gyveno Peninsylvanijos valstijoje. Turiu prie jo svarbu reikala. Kas apie jį duos žina gaus \$3.00. E. Dzedolickiene, P. O. Box 432, Collinsville, Ill.

Pajleszkau savo pusbrolio Antano Keidousiaus, Suvalku gub., Senapiles pav., Sunku kaime ir gimo. 24 metu kaip Amerikoje, pirmsiu gyveno Peninsylvanijos valstijoje. Turiu prie jo svarbu reikala. Kas apie jį duos žina gaus \$3.00. E. Dzedolickiene, P. O. Box 432, Collinsville, Ill.

Pajleszkau savo pusbrolio Antano Keidousiaus, Suvalku gub., Senapiles pav., Sunku kaime ir gimo. 24 metu kaip Amerikoje, pirmsiu gyveno Peninsylvanijos valstijoje. Turiu prie jo svarbu reikala. Kas apie jį duos žina gaus \$3.00. E. Dzedolickiene, P. O. Box 432, Collinsville, Ill.

Pajleszkau savo pusbrolio Antano Keidousiaus, Suvalku gub., Senapiles pav., Sunku kaime ir gimo. 24 metu kaip Amerikoje, pirmsiu gyveno Peninsylvanijos valstijoje. Turiu prie jo svarbu reikala. Kas apie jį duos žina gaus \$3.00. E. Dzedolickiene, P. O. Box 432, Collinsville, Ill.

Pajleszkau savo pusbrolio Antano Keidousiaus, Suvalku gub., Senapiles pav., Sunku kaime ir gimo. 24 metu kaip Amerikoje, pirmsiu gyveno Peninsylvanijos valstijoje. Turiu prie jo svarbu reikala. Kas apie jį duos žina gaus \$3.00. E. Dzedolickiene, P. O. Box 432, Collinsville, Ill.

Pajleszkau savo pusbrolio Antano Keidousiaus, Suvalku gub., Senapiles pav., Sunku kaime ir gimo. 24 metu kaip Amerikoje, pirmsiu gyveno Peninsylvanijos valstijoje. Turiu prie jo svarbu reikala. Kas apie jį duos žina gaus \$3.00. E. Dzedolickiene, P. O. Box 432, Collinsville, Ill.

Pajleszkau savo pusbrolio Antano Keidousiaus, Suvalku gub., Senapiles pav., Sunku kaime ir gimo. 24 metu kaip Amerikoje, pirmsiu gyveno Peninsylvanijos valstijoje. Turiu prie jo svarbu reikala. Kas apie jį duos žina gaus \$3.00. E. Dzedolickiene, P. O. Box 432, Collinsville, Ill.

Pajleszkau savo pusbrolio Antano Keidousiaus, Suvalku gub., Senapiles pav
